

#3 2024

FAGBLADET 3F

EN SKANDALØS
FORBINDELSE

Korrupte direktører, underbetaling og arbejdsulykker. Når italienske firmaer vinder store byggekontrakter, følger skandalerne ofte i kølvandet. Senest er det gået ud over

STORSTRØMSBROEN

Oplev vores nye
Volvo el-lastbiler

Sammen hjælper vi mennesker **sikkert på vej**

Med 20 skoler over hele Danmark er vi i DEKRA den førende udbyder af AMU-kurser indenfor lager- og transportområdet.

Vi er stolte over den tillid vores kursister og samarbejdspartnere viser os hver dag, og er dedikerede til de højeste standarder for sikkerhed og kvalitet.

Vi i DEKRA tror på, at AMU er en sikker vej til arbejdsmarkedet, og tilbyder derfor gratis jobformidling til vores kursister.

Vi lægger os i selen for at blive bedre – hver dag,

måned for måned, året rundt. Og vores overskud reinvesteres for at give vores kursister den bedste uddannelse, bl.a. med det nyeste og mest relevante materiel.

Senest har vi investeret i 8 nye Volvo el-lastbiler. Det er et eksempel på vores engagement i bæredygtig transport og grønne løsninger.

**Scan QR-koden og se
vores el-lastbiler her**

10

SKANDALØST

Et bip med id-kortet har afsløret omfattende lønsnyd på Storstrømsbyggeriet.

VIGTIGT EU-VALG

Budbranchen vrirler med ansatte med dårlige vilkår. Det vil EU lave om på, så flere kan arbejde på overenskomst som Jesper Jørgensen hos Just Eat.

ILLUSTRATION / RASMUS WEISLER

Det eneste, I skal gøre i Danmark, er at stoppe med at hyre italienske byggefirmaer.

GIUSEPPE LOMBARDI

Italiensk betonarbejder, der blev snydt på storstrømsbyggeriet

38

FOTO / EMIL JAKOBSEN

FOTO / THOMAS LEKFELDT

LYKKELIGT FEJLTRIN

Kolumba-murstenen fra Petersen Tegl er en sællert verden over. Den opstod ved en fejl.

EN PIZZA MARGHERITA OG EN STORSTRØMSBRO, TAK!

Af
THOMAS HUNDSBÆK
Chefredaktør

JEG HAR REJST en del i Syditalien. Der er noget voldsomt charmerende ved de slidte, lidt forsømte og upolerede byer. For ikke at nævne pizzaerne ...

I byer som Napoli og Palermo er der langt mellem de friske bygninger. Mange af de nyeste huse virker som planløse hovsa-byggerier, der allerede efter få årtier står afskallede og forhutlede langs vejene.

Man skulle ikke umiddelbart tro, at det var her i et af Europas fattigste områder, at vi danskere søgte hen for at finde de håndværkere, der er bedre end os til at lave dyrt kvalitetsbyggeri. Det fremstår ikke ligefrem som en talentfabrik for moderne bygningshåndværkere.

MEN HER TAGER JEG åbenbart helt fejl. I de seneste år er stribevis af italienske byggefirmaer og tusindvis af syditalienske håndværkere blevet sat til at stå for langt de fleste større offentlige prestigebyggerier i Danmark. Man kan i flæng nævne metro, letbaner, flere super-sygehuse, kæmpebroer – ja endda de berygtede IC4-tog. Alt sammen projekter domineret af syditalienske ekspertise.

MEN HVORFOR NU DET? Hvad er det egentlig, de kan, de der italienske firmaer, siden de åbenbart skal bygge store dele af fremtidens Danmark op?

66

**Lønpres,
lemfældig omgang
med arbejdsmiljø
og tvivlsomme
personager er
mildt sagt ikke
særlig gode grunde
til, at man vinder
et udbud.**

Det er det, man kalder et rigtigt godt spørgsmål. For efterhånden er det mere end tusinde år siden, at romerne var verdens store bygherrer og håndværkerne fra det sydlige Italien var de kvikkeste på stilladset. Så hvorfor er det mon, at Syditalien igen og igen vinder de offentlige danske udbud og retten til milliardbyggerierne?

Som du kan læse her i bladet, giver byggeriet af den nye Storstrømsbro måske en del af svaret – et ret uhyggeligt svar. Mens italienernes håndværksmæssige fortrin ikke er en indlysende konkurrencefordel, så er de anderledes dygtige på andre områder.

For eksempel er de rigtigt gode til disciplinen prispres. En stor del af arbejderne på broen er systematisk og ud-spekuleret blevet presset i løn, så de ikke er i nærheden af at få den danske løn, de burde få. Når man snyder sine ansatte, bliver man selvfølgelig billigere end konkurrenterne.

Det samme med arbejdsmiljøet. Det koster at passe godt på de mennesker, der udfører arbejdet. Her bliver der åbenbart også spekuleret – eller også er de bare himmelråbende amatører til arbejdsmiljø. I hvert fald har Arbejdstilsynet for længst rundet sag nummer 150 om farligt arbejdsmiljø på broen.

Det lyder jo totalt skrappelløst. Også det er der en forklaring på. Flere af de italienske selskaber, vi elsker at få til at arbejde for os, har haft tvivlsomme typer i deres ledelser. Én leder er korruptions-sigtet for et beløb på en halv milliard kroner. En anden er dømt til 6,5 års fængsel.

LØNPRES, LEMFÆLDIG OMGANG med arbejdsmiljø og tvivlsomme personager er mildt sagt ikke særlig gode grunde til, at man vinder et udbud. Den danske stat har som bygherre et enormt forklaringsproblem over for hele den danske håndværkerstand og alle os andre, der betaler for broen. For hvordan i alverden kan virksomheder med løntrykkeri og en lemfældig omgang med sikkerhed være “de bedste” til at bygge for os? Hvorfor er det ikke sikret i udbudskravene, at man ikke kan fuske sig til at være bedst?

Det kan kun ske, fordi de statslige bygherrer og politikere betragter prisen som det allervigtigste – og ikke tænker meget på de mennesker, der skal bygge broen.

DE DANSKE POLITIKERE bør have ildrøde ører, når de i fremtiden tager turen over broen mellem Sjælland og Falster. For i Danmark kommer penge og pris aldrig før både menneskers vilkår, ve og vel. Det er ærligt talt flovt. ■

MASCOT®
WORKWEAR

MASCOT® CUSTOMIZED

ULTRALET
SLIDSTÆRK
STRETCH

SLIDSTÆRKE
KNÆLOMMER

TILFØJ NEMT
HÆNGELOMMER

EKSTRA
VENTILATION

www.mascot.dk

OK 24

Tre ud af fire stemte ja

75 procent af 3F'erne stemte ja til de nye overenskomster på det offentlige område. De har blandt andet sagt ja til en samlet økonomisk ramme på 8,8 procent.

93%

stemte ja på det grønne område

Den nye overenskomst giver blandt andet en stigning i timelønnen og mere i pension.

ARBEJDSSKADE

700.000 i erstatning

Retten i Aarhus har afgjort, at et 3F-medlem skal have 700.000 kroner i erstatning. 3F'eren arbejdede i en lagerhal, da hun faldt over et løbehjul, som en kollega havde placeret bag en palle.

BØRSEN I BRAND

Jeg frøs og skulle have en kop kaffe. Jeg vidste ikke, om jeg kunne samle mig om at spise sneglen. Det var en kraftig oplevelse. Jeg er rystet.

Ole Hansen, 60-årig murersvend, der var en af de mange håndværkere, der var i gang med at restaurere Børsen, da den historiske bygning brød i brand.

SKILLS 2024

Højt belagt

17-20. APRIL blev Danmarks dygtigste bagere, møbelpolstrere og anlægsstruktører fundet.

Unge fra 47 forskellige fag konkurrerede om guld, sølv og bronze på Dyrskuepladsen i Roskilde.

Karina Jensen fra firmaet Dinnerdeluxe fik sølvmedalje i smørrebrød.

FOTO / LINDA JOHANSEN

Se alle Skillsvinderne her

STØTTE TIL ERHVERVSSKOLER I TANZANIA

10 millioner kroner

Danmark er med til at betale uddannelsen for 600 erhvervsskoleelever i Tanzania. Støtten er på ti millioner kroner. Pengene bliver blandt andet brugt til at betale elevernes skolegang og transport til og fra skole. Støtten kan gøre en kæmpe forskel, mener minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik Dan Jørgensen (S).

Ned med nøgenkalenderen

TØMRERVIRKSOMHEDEN Magnus

Thomsens Efterfølgere i Aalborg har ikke kun pakket nøgenkalenderen væk. Men også skurvognshumoren. Tømrermester og indehaver Anders Harbo Thomsen synes ikke, de gør noget specielt:

– Vi indretter jo bare vores hverdag, så den passer til kvindelige lærlinge og den diversitet, der ligger i både at have mænd og kvinder ansat, siger han.

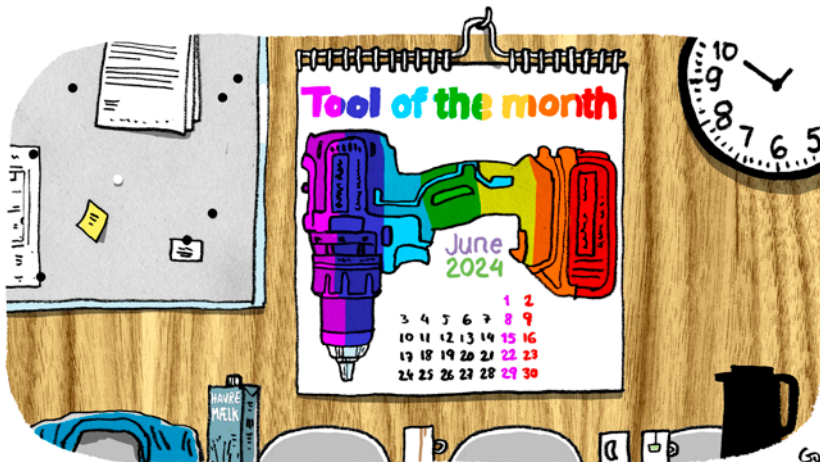

FOTO / THOMAS LEKFELDT

DAGPENGE

Lejlighedsvis ledige kommer i klemme

SKØRE REGLER BETYDER, at mellem 17.000 og 22.000 personer årligt må vinke farvel til dagpenge, fordi de ikke er ledige længe nok.

Det rammer blandt andet murer Emil Olsen fra Aalborg, når arbejdsgiveren sender ham hjem på grund af dårligt vejr. Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen (S) overvejer at ændre reglen, men vil ikke love noget.

Beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen lyttede til, hvordan Emil Olsen og andre byggefolk bliver ramt af skøre dagpengeregler.

GODT GÅET

NIKOLAJ GÅR

FRA AARHUS TIL ROM

EN GANG OM ÅRET

Nikolaj Lemche går dagligt lange distancer med mennesker, som ikke selv går godt. Det er bogstavelig talt godt gået.

*10 km om dagen
x 219 arbejdsdage
= 2190 km om året*

I 30 ÅR har Nikolaj Lemche været handicap- ledsager i Aarhus. Det giver ømme fødder, god kondi, og så er det godt for ryggen, når man har oplevet to diskusprolapser, forklarer Nikolaj.

Men den største glæde ved arbejdet er at hjælpe andre.

– Hold da kæft, mit arbejde giver mening. Det gør en kæmpe forskel for andre menneskers liv. Det mærker jeg hver eneste dag.

– Det fedeste er, når folk er lidt passive, og de så pludselig efter en gåtur lyser op, smiler og siger tak, selvom de næsten aldrig taler. ■

Tekst
Florian Elabdi
+

Fotomanipulation
Jakob Thorbek
+

Foto
Henrik Bjerregrav

DET VAR EN VIGTIG FORBINDELSE
TIL RESTEN AF EUROPA OG ET
PRESTIGEPROJEKT FOR DEN DANSKE STAT.
MEN STORSTRØMSBROEN ER BLEVET
ET BILLEDE PÅ, HVOR GALT DET KAN
GÅ, HVIS MAN VÆLGER DEN FORKERTE
HOVEDENTREPRENØR.

DER ER KORRUPTIONSDØMTE DIREKTØRER,
UNDERBETALING FOR MILLIONER OG
TILLIDSVALGTE, DER BLIVER FORFULGT.
BROEN ER MINDST FIRE ÅR FORSINKET
OG TRE MILLIARDER KRONER DYRERE
END AFTALT. HER ER HISTORIEN OM
DEN SKANDALØSE FORBINDELSE.

Tekst
Karsten Østergaard
karsten.ostergaard@3f.dk

+
Illustration
Rasmus Meisler

Lyt til artiklerne

Brug QR-koden, hvis du vil lytte til
historien om byggeriet af Storstrømsbroen.

KAPITEL

1

DE BLANKE SEDLER OG DEN LILLE SORTE BOKS

DET ER 26. APRIL 2023. Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia er lige landet fra Syditalien og har første arbejdsdag som betonarbejdere på Storstrømsbroen.

Begge har forladt koner og børn hjemme i byen Barletta i jagten på en højere løn og flere penge til familien i Danmark.

På vej til byggepladsen bliver de trukket til side og ind på deres arbejdsgiver PK & ECD's kontor i én af skurvognene ved pladsen.

Her lægger chefen nogle sedler foran Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia og beder dem om at skrive under.

– Det var blanke timesedler uden indhold, som vi skulle underskrive. Jeg vidste ikke, hvad de skulle bruges til. Men det fandt vi ud af senere, siger Giuseppe Lombardi.

De blanke sedler skal vise sig at blive afgørende for Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccias tid i Danmark.

Det samme bliver en lille sort boks. Den sidder ved porten til byggepladsen og synes ikke af meget.

Men hver gang de to betonarbejdere går igennem "persillehakkeren" – den rotunde, der adskiller resten af verden fra byggeriet af Danmarks tredjestørste bro – og ind på byggepladsen, kører de deres ID-kort hen over den lille sorte boks.

I de næste fire måneder bruger Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia de fleste af deres vågne timer herinde.

De går gennem persillehakkeren igen og igen. Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag og lørdag. Nogle gange også søndag. Arbejder fra tidlig morgen til sen aften.

Hver gang kører de ID-kortet over portens sorte boks. Og hver gang bliver data gemt. Data, der fortæller, hvordan Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccias arbejdsliv i virkeligheden ser ud.

For i de samme måneder oplever Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia at blive snydt for tusindvis af kroner i løn. Deres underskrift bliver forfalsket, deres timesedler og lønsedler ændret, uden deres viden.

Og sammen med deres kollegaer ender de med at få tilbagebetalt over ti millioner kroner i skyldig løn. På grund af den lille sorte boks.

– Det er noget svineri. Jeg tog ikke til Danmark for at blive snydt, siger Giuseppe Lombardi.

– Det, der er foregået på Storstrømsbroen, er i virkeligheden fuldstændig vanvittigt, siger Laust Høgedahl, arbejdsmarkedsforsker fra Aalborg Universitet.

KAPITEL

2

STARTEN PÅ EN LAVINE

To italienske firmaer er fanget midt i den største korruptionssag i italiensk byggehistorie. Alt dette ved den danske stat intet om, da de vælger italienerne til at bygge Storstrømsbroen.

Historien om Storstrømsbroen er lang og snørklet, som en arbejdslivs-krimi. Få overblikket over de mange sager på Skandalebroen her.

Marts 2013

Folketinget beslutter, at der skal bygges en ny Storstrømsbro.

Juni 2014

To topledere fra de italienske byggefirmaer Condotte og Grandi Lavori Fincosit bliver anholdt for korruption og bestikkelse på Mose-byggeriet i Venedig.

DA FOLKETINGET blev enige om at bygge en ny Storstrømsbro 31. marts 2013, var der en god grund til beslutningen.

Den gamle bro blev bygget i 1939 og var slidt ned.

Så slemt stod det til, at godstog til Tyskland for længst var begyndt at køre over Fyn i stedet. Og politiet fraråder den dag i dag, at man sejler under dele af den gamle bro – af frygt for at få løse betonstykker i hovedet.

Samtidig skulle den nye bro være et vigtigt bindeled i fremtidens transportkorridor mellem Danmark og Tyskland – en korridor, der også inkluderer den nye Femern Bælt-tunnel.

På alle måder var Storstrømsbroen et prestigebyggeri for den danske stat.

Da Vejdirektoratet i 2015 satte jagten ind for at finde en hovedentreprenør, der skulle bygge den nye bro for 2,1 milliarder danske skattekroner, faldt valget på fem konsortier.

To stod ud som de bedste

Danske Per Aarsleff A/S havde i samarbejde med Züblin A/S givet et tilbud på broen, som var bedst i kvalitet.

Men de tre italienske selskaber Condotte, Itinera og Grandi Lavori Fincosit var 400 millioner kroner billigere.

Da de tre italienske firmaer – under navnet Storstroem Bridge Joint Venture (SBJV) – blev udpeget som vindere af projektet i oktober 2017, var det netop prisen, der gjorde udslaget.

Noget, der undrede daværende vicedirektør i Per Aarsleff A/S Lars M. Carlsen.

Han kunne ikke få beløbene til at gå op. Ikke hvis broen skulle bygges ansvarligt.

– Vi kan godt tvivle på, om det er den rigtige beslutning at give Storstrømsbroen til de italienske selskaber i forhold til at få gennemført projektet til tiden, prisen og i den krævede kvalitet, sagde han.

– Men det er jo Vejdirektoratets ansvar at træffe den rette beslutning og derefter stå til ansvar over for politikerne om, hvorvidt beslutningen var korrekt, sagde Lars M. Carlsen dengang.

Hvad Vejdirektoratet ikke vidste, var, at de med deres valg af de italienske byggefirmaer satte gang i en lavine af skandalesager, der stadig løber under Storstrømsbroen den dag i dag.

Millioner i bestikkelse

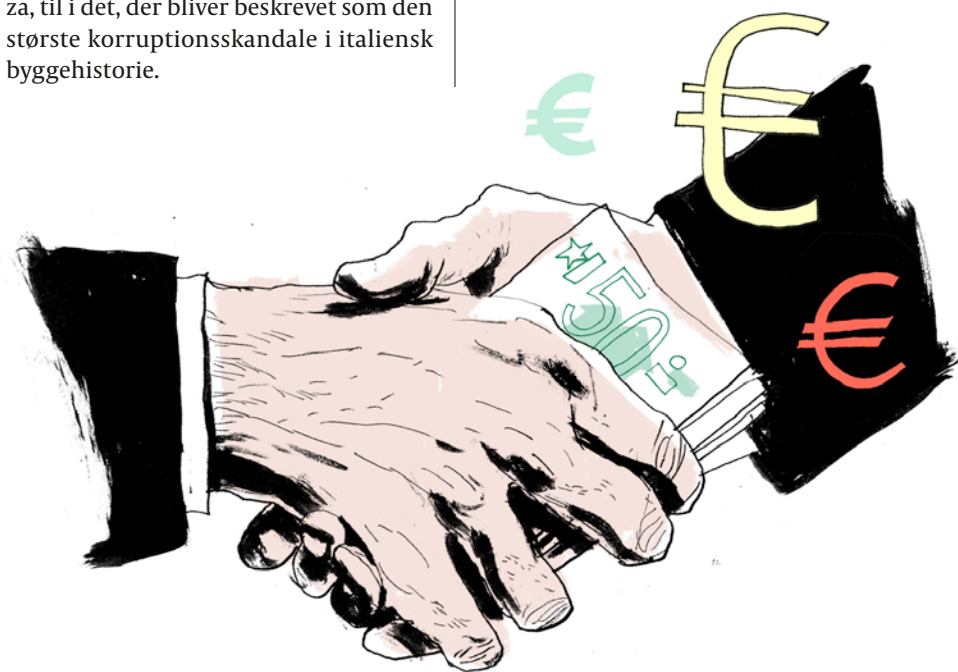
Det er 4. juni 2014 – og lige om lidt slår det italienske finanspoliti, Guardia di Finanza, til i det, der bliver beskrevet som den største korruptionsskandale i italiensk byggehistorie.

Ud for Venedig har en række af Italiens største byggefirmaer i årevis forsøgt at bekæmpe vandmassernes oversvømmelser af den gamle stad.

Med systemet Mose – opkaldt efter Moses i Bibelen, som delte vandene – forsøger de at bygge en slags hæve-sænkedæmning, der kan standse stigende vandstande i at oversvømme Venedig igen og igen.

Men intet er gået efter planen.

Efter 11 år er systemet stadig ikke i funktion. Og prisen? Den har for længst rundet 49 milliarder kroner. Heraf er de fleste kommet som støttemidler fra den italienske stat og EU. »»

Juni 2015

Vejdirektoratet vælger fem konsortier til at byde på Storstrømsbroen. Condotte og Grandi Lavori Fincosit er med i ét af dem.

Juli 2017

Condotte må indstille byggeriet af en tunnel og togbane i Oslo til 3,3 milliarder norske skattekroner, da firmaet pludselig løber tør for penge.

September 2017

De to topledere fra Condotte og Grandi Lavori Fincosit får hver to års fængsel og en samlet bødestraf på 35 millioner kroner ved retten i Venedig. →

Årsagen er simpel: Dunsten fra de mange penge har lokket hyænerne til.

I årevis har bestikkelse og korruptionskarusseller trukket penge ud af Mose-projektet.

Byggeentreprenørerne betaler store summer til politikerne for at få kontrakter – og politikerne giver dem til gengæld kontrakter, der ikke behøver at blive bygget, eller som er oppustede i værdi.

Guardia di Finanza – finanspolitiet – ved dette. De har overvåget og efterforsket sagen i flere år. Og nu slår de til.

Flere end 500 betjente ransager mere end 140 kontorer. Og i alt bliver over 50 personer anholdt. Herunder en tidligere minister, borgmesteren i Venedig og to topledere fra byggefirmaerne Condotte og Grandi Lavori Fincosit.

De samme italienske firmaer, som få år senere bliver udvalgt til at bygge Storstrømsbroen i Danmark.

Alt dette aner Vejdirektoratet intet om.

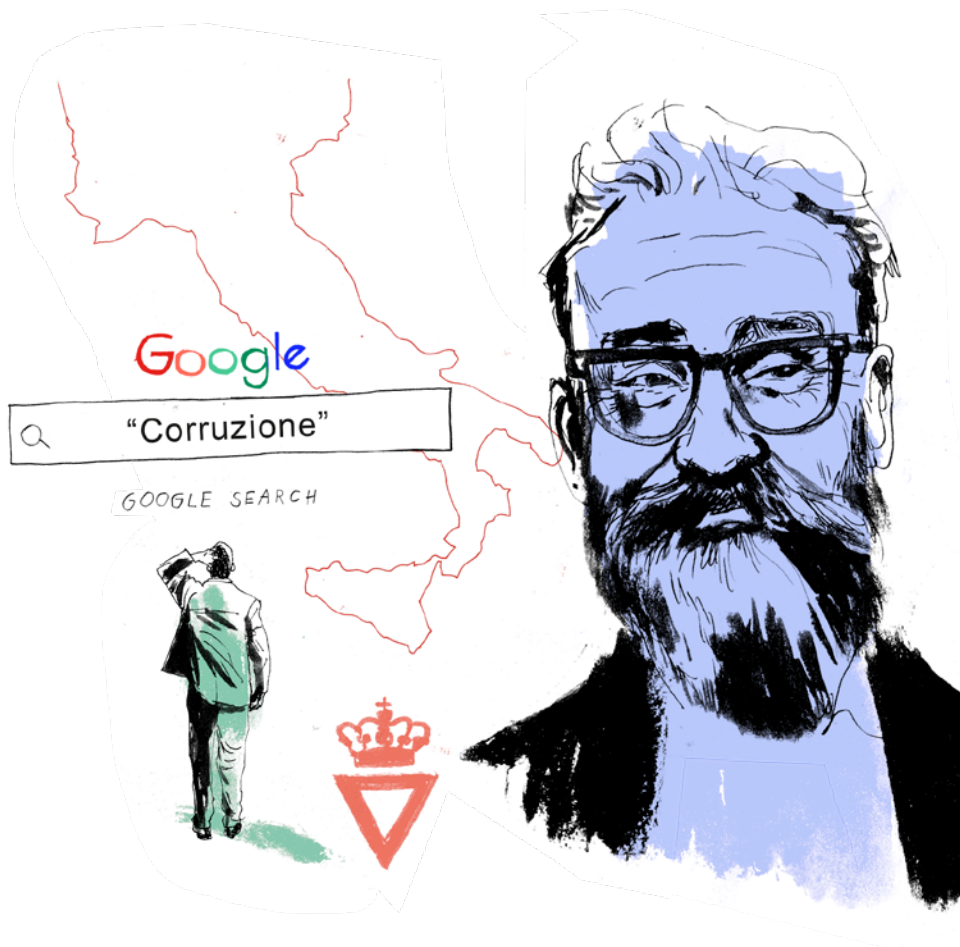
Selvom de har pligt til at undersøge de firmaer, de giver kontrakter, opdager de ikke forbindelsen til den gigantiske korruptionssag i Italien.

Men det bliver værre endnu.

I september 2017 tilstår de to topledere deres rolle i korruptionen og modtager hver to års betinget fængsel og en samlet bøde på 35 millioner kroner.

Samtidig bliver selve firmaerne – Condotte og Grandi Lavori Fincosit – tiltalt for at have tjent penge på korruptionen.

Blot en måned senere udpeger Vejdirektoratet firmaerne til at bygge Storstrømsbroen og overdrager dermed 2,1 milliarder danske skattekroner til to korruptionsramte byggeselskaber.

Transportminister trækker tæppet

Det bliver Fagbladet 3F, der afslører historien.

Det sker 18. december 2017 – dagen før at Vejdirektoratet og cheferne for de tre italienske selskaber skal sætte deres krager på kontrakten om at bygge Danmarks tredjestørste bro.

Og det kommer fuldstændig bag på Vejdirektoratets chef på projektet, Niels Gottlieb, at to af de tre italienske firmaer er

involveret i en korruptionssag.

– Det har firmaerne ikke fortalt mig. Jeg ved ikke mere, end hvad I fortæller mig. Men det lyder ikke rart, siger han.

Senere indrømmer projektchefen, at deres research af de italienske selskaber begrænser sig til, at de "googlede en hel masse".

– Vi har undersøgt, hvad vi kunne af artikler på nettet. Og vi har ikke fundet noget, siger han.

Oktober 2017

Vejdirektoratet beslutter, at det italienske konsortium SBJV med Condotte, Grandi Lavori Fincosit og Itinera skal bygge Storstrømsbroen.

December 2017

Fagbladet 3F afslører, at Vejdirektoratet ikke har undersøgt det vindende konsortium hos de italienske myndigheder.

December 2017

Fagbladet 3F afslører også, at selve firmaerne Condotte og Grandi Lavori Fincosit er under anklage for korruption i Venedig.

December 2017

Afsløringerne får transportminister Ole Birk Olesen (LA) til at udskyde underskrivelsen af kontrakten. Han beder i stedet Kammeradvokaten undersøge sagen.

De nye oplysninger fik straks daværende transportminister Ole Birk Olesen (LA) til at trække tæppet væk under aftalen.

- Der bliver ikke skrevet under i dag. Vi beder Kammeradvokaten om på vegne af staten at undersøge, om alting er, som det skal være, siger han og skubber den vigtige forbindelse ud på usikkert farvand.

Pludselig kan Storstrømsbroen ende med aldrig at blive bygget.

Korruption er bare ikke nok

I de første uger og måneder af 2018 skyder den ene afsløring frem efter den anden:

Condotte og Grandi Lavori Fincosit er blevet smidt ud af milliardbyggerier af både det norske og italienske svar på Vejdirektoratet, fordi pengene og kvaliteten slipper op, og der forsvinder materialer for flere millioner kroner.

Ingen af firmaerne kan få en såkaldt mafia-godkendelse – et grundigt baggrunds-

Om Storstrømsbroen

- Storstrømsbroen bliver Danmarks tredjestørste bro efter Storebæltsbroen og Øresundsbroen.
- Selve broen bliver fire kilometer lang, 24 meter bred og 100 meter høj. Den vil både have plads til tog, biler, cykler og gående.
- Den skal forbinde Sjælland med Falster og bliver en vigtig del af forbindelsen til Europa, som også inkluderer den kommende Femern Bælt-tunnel.
- Det er Vejdirektoratet, der er bygherre på broen for den danske stat.
- Det italienske konsortium Storstroem Bridge Joint Venture (SBJV) er hoved-entreprenør på byggeriet og er hyret af Vejdirektoratet.
- Det koster 5,5 milliarder kroner at bygge Storstrømsbroen. Oprindeligt var prisen sat til 2,1 milliarder kroner.
- Storstrømsbroen skulle stå færdig i sommeren 2023. Men den er siden blevet udsat flere gange og står nu tidligst færdig i 2027.

December 2017

Itinera, som står bag SBJV, vinder to kontrakter om at bygge det nye supersygehus Odense Universitetshospital sammen med det italienske firma CMB.

Januar 2018

Kammeradvokatens rapport afslører, at firmaet Condotte er tæt på konkurs.

tjek – i hjemlandet, og de må derfor ikke bygge for den italienske stat mere.

Og den nuværende chef i Condotte bliver anholdt og sat i husarrest under mistanke for korruption. Han siger sin stilling op, men bliver senere idømt seks et halvt års fængsel for sin rolle i sagen.

Samtidig står begge firmaer på kanten af konkurs. Pengekassen er tom.

– Der må have været nogle af de her sager, der kunne være opdaget på forhånd. Der er så mange ting, der dukker op efterfølgende – både omkring økonomiske problemer og mulige strafbare sager i hjemlandet, siger Lars Storr-Hansen, der på dette tidspunkt er direktør i Dansk Byggeri.

Han får støtte fra Palle Bisgaard, næstformand i 3F's Byggegruppe.

– Allerede her er der så mange røde flag, der bliver hejst, at man burde være stoppet op og have valgt nogle andre, siger han.

Alligevel ender kontrakten på italienernes bord.

– Vi kan faktisk ikke gøre andet, siger daværende transportminister Ole Birk Olesen.

Det handler om de regler for udbud af kontrakter, der er udformet i EU.

De er sat i verden for at beskytte firmaerne mod korrupte stater. Ikke for at beskytte staterne mod korrupte firmaer.

Og ifølge ekspert i udbudsret Carina Risvig Hamer fra Syddansk Universitet har ministeren ret. Men hun kan sagtens forstå, hvis man sidder tilbage og tænker 'hvad skal der egentlig til, for at det får konsekvenser?'

– Men udbudsretligt er der et meget stort spillerum, hvor det ikke har nogen større konsekvenser for en virksomhed, at de har været involveret i korruption, siger hun.

Så i februar 2018 underskriver Vejdirektoratet kontrakten om at bygge Danmarks tredjestørste bro med konsortiet SBJV.

Få måneder senere falder Condotte og Grandi Lavori Fincosit alligevel ud af kontrakten.

Det sker først, efter at begge firmaer går konkurs.

Januar 2018

Fagbladet 3F afslører, at den nuværende øverste chef for Condotte nu også er under efterforskning for bestikkelse og korruption. Han får senere seks et halvt års fængsel i sagen.

Februar 2018

Vejdirektoratet vælger at underskrive kontrakten med det italienske konsortium SBJV om at bygge Storstrømsbroen.

Marts 2018

Itinera vinder opgaven med at bygge Sjællands Universitetshospital i Køge. Igen sammen med firmaet CMB.

Juli 2018

Både Condotte og Grandi Lavori Fincosit går konkurs. Der er nu kun Itinera tilbage til at bygge Storstrømsbroen.

KAPITEL

3

BYGGERIET GÅR I GANG

Hvad sker der, hvis du blander fyrede tillidsrepræsentanter, korrupte chefer, kendte løndumper-firmaer, forsvundne arbejdsulykker og underbetalte udenlandske arbejdere? Du får en forsinket Storstrømsbro.

E GENTLIG VIL Giuseppe Lombardi helst blive i Italien. Han har allerede prøvet at arbejde som betonarbejder i Schweiz.

– Alting fungerede der. Vi fik løn til tiden og for alle vores arbejdstimer. Der var intet sort arbejde, fortæller han.

– Men vi var for længe væk fra familien. Jeg måtte kun rejse hjem hver fjerde måned, siger Giuseppe Lombardi.

Da hans ven Mario Piciaccia foreslår, at de tager et job i Danmark, tager han alligevel med.

Lønnen er god, og der er løfter om, at de kan komme oftere hjem til familien i Barletta. Sådan skal det dog ikke gå.

– Vi arbejder mandag til lørdag. Nogle gange også søndage og helligdage. Der var ingen tillæg for det, fortæller Mario Piciaccia.

De lange arbejdsdage er ikke aftalt, og turene hjem hver måned bliver sat på pause.

Alligevel siger Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia ikke noget til forholdene. Udsigten til en større løncheck får dem til at samtykke.

Men allerede efter den første måned opdager de to betonarbejdere, at der er noget galt.

– Vi havde arbejdet langt over 230 timer den måned. Men vi fik slet ikke løn for alle vores timer. Slet ikke, fortæller Mario Piciaccia.

Det er her, de beslutter sig for at gå til fagforeningen.

Hyrer de største løndumpere

I september 2018 går byggeriet af Storstrømsbroen endelig i gang.

Efter de mange sager om korrupte og konkursramte firmaer står Itinera nu alene tilbage i konsortiet SBJV.

Alt virker til at ånde fred og idyl. Men der går ikke mere end nogle måneder. Så begynder problemerne.

Som noget af det første vælger Itinera at hyre det portugisiske byggefirma CNBT. Snart efter hyrer de også italienske CIPA til at arbejde for sig.

De to firmaer er velkendte i Danmark. Eller. Berygtede er måske det rette ord.

Da de arbejdede med at bygge Metro Cityringen i København, blev de to firmaer taget i løndumping for samlet 60 millio-

September 2018

Byggeriet af Storstrømsbroen går i gang.

Februar 2019

CNBT, et portugisisk betonfirma, som snød sine ansatte på Metro Cityringen for 30 millioner kroner i løn, bliver hyret til at bygge dele af Storstrømsbroen.

Marts 2019

CIPA, et italiensk byggefirma, som snød sine ansatte på Metro Cityringen for 29 millioner kroner i løn, bliver hyret til at bygge dele af Storstrømsbroen.

ner kroner af deres italienske, portugisiske og rumænske byggearbejdere.

Det er uden sammenligning de største sager om løndumping i byggeriet herhjemme til dato.

Og det får straks Palle Bisgaard, næstformand i 3F's Byggegruppe, til at mane til forsigtighed.

- Vi har tidligere taget CNBT med fingrene nede i kagedåsen, så der er god grund til at være agtpågivende og bekymret, siger han.

Risiko for knoglebrud og død

I starten af 2019 er den gal igen. Antallet af påbud for farligt arbejdsmiljø på Storstrømsbroen stikker af.

I rapport efter rapport fortæller Arbejdstilsynet om, at de ansatte lever under "risiko for knoglebrud og død og amputering af legemsdele", som der står i rapporterne.

Fald fra ni meters højde på ustabile stilladser. Jernplader, der falder ned. Armeringsjern, som de ansatte kan blive spiddet på. Lastbiler, der vælter. Risiko for at få stød.

Alt dette beskriver Arbejdstilsynet og sender mere end 140 påbud af sted mod Itinera og deres underentreprenører på under to år.

Og når det går galt, bliver de ansatte sendt ud af landet, eller deres arbejdsulykker bliver aldrig anmeldt, fortæller flere byggefolk på projektet.

En af dem er Peter Henriksen. Han er kranfører og får sin hånd i klemme i en krankæde.

- Det er vanvittige arbejdsforhold. Jeg blev hentet af en ambulance på byggepladsen, fortæller han.

November 2019

Byggefirmaer på Storstrømsbroen får 85 påbud fra Arbejdstilsynet på lidt over et år. Tallet er så højt, at transportministeren bliver indkaldt til samråd i Folketinget.

December 2019

Store mængder miljøfarlig flyveaske er røget i havet fra byggeriet af Storstrømsbroen. Vordingborg Kommune pålægger SBJV at stoppe byggeriet midlertidigt.

– Alligevel fik jeg en meddelelse om, at det ikke ville blive behandlet som en arbejdsskadesag, siger Peter Henriksen.

De farlige arbejdsforhold fører til flere samråd i Folketinget, hvor transportministeren – som i 2020 hedder Benny Engelbrecht (S) – taler dunder til de italienske byggefirmaer.

– Jeg slår i bordet nu. Det går den forkerte vej med det stigende antal ulykker, siger han.

Hovedentreprenøren Itinera afviser, at der skulle være særligt mange arbejdsulykker på Storstrømsbroen.

– Data viser, at vi har en sikker arbejdsplads, siger pressetalsmand Christian Lemvig.

Fyrer tillidsrepræsentanter: Ciao, ciao
Og sådan fortsætter sagerne med at dumpe ned undervejs.

To portugisiske byggefolk stiller op til at blive valgt som tillidsrepræsentanter. To dage senere skriver chefen en besked til dem om, at de er fyret:

– Fra i morgen arbejder I ikke længere for mig. Ciao, ciao, står der.

Selvom Itinera har lovet at gå efter lokal arbejdskraft, bliver antallet af udenlandske ansatte på byggeriet ved med at stige og stige.

En opgørelse fra Vejdirektoratet viser, at omkring 75 procent af de ansatte er udlændinge.

Samtidig tjener de udenlandske arbejdere 7.500 kroner mindre om måneden end de danske ansatte, viser en løgnenemgang, som Fagbladet 3F har lavet.

Oveni står danske leverandører på byggeriet i kø for at få deres retmæssige betaling for ubetalte regninger. Flere oplever, at de mister millioner af kroner, fordi de italienske firmaer ikke betaler.

– Jeg skal ikke arbejde for dem igen, det er helt sikkert. Jeg er ikke vant til at skulle slå for at få mine penge, siger Tom Underbjerg, der ejer rederiet Limfjorden.

Itinera selv siger, at de har et fint samarbejde med deres underentreprenører, og at udtrykket “lokale arbejdere” skal forstås som EU-borgere.

Smidt ud for returkommission

Det er Vejdirektoratet som bygherre, der står med det endelige ansvar. Men de lægger ansvaret et andet sted.

De mener, at det er hovedentreprenøren – Itinera – der bestemmer, hvem de vil hyre. Og som har ansvaret for, at byggeriet foregår efter reglerne.

Heller ikke da Itinera i maj 2021 vælger at hyre en korruptionsdømt italiensk byggeboss til at være produktionschef, blander de sig.

Først da der går rygter om, at flere ansatte i det rumænske firma Tecnosavi skal betale store dele af deres løn tilbage til cheferne, træder Vejdirektoratet til.

– Jeg kørte med det samme ned på byggepladsen og meddelte dem, at den slags ikke skal finde sted på vores byggeplads, og at vi ikke kan leve med, at der er et system, hvor kontanter er i omløb, og hvor der er mistanke om returkommission, siger Erik Stoklund Larsen, anlægsdirektør i Vejdirektoratet.

I marts 2022 bliver Tecnosavi det første firma på Storstrømsbroen, der bliver taget i løndumping og underbetaling af deres ansatte.

I en voldgift bliver de dømt til at betale en million i efterbetaling til 22 rumænske byggefolk.

– Medarbejderne har meget tydeligt fortalt, hvordan der var lavet en mundtlig aftale om lønnen hjemme i Rumænien. Alt, hvad de tjente i Danmark, ud over den aftalte løn, skulle de betale tilbage til ledelsen, siger Michael Severinsen, konsulent i 3F's Byggegruppe.

Tecnosavi selv svarer aldrig på kritikken.

Imens bliver prisen for byggeriet konstant dyrere og dyrere. Og tidsfristen for, hvornår broen skal stå færdig, bliver skubbet igen og igen. ►►

Februar 2020

Storstrømsbroen runder 100 alvorlige sager om farligt arbejdsmiljø. To ministre går ind i sagen og nedsætter en arbejdsgruppe, der skal forhindre de farlige forhold.

Juni 2020

Udenlandske arbejdere udgør omkring 75 procent af arbejdskraften på Storstrømsbroen, vurderer Vejdirektoratet.

KAPITEL

4

GIUSEPPE OG MARIO OG DE FORSVUNDNE DATA

Italienske arbejdere bliver snydt for millioner på Storstrømsbroen. Men nu begynder hovedentreprenøren at slette sporene.

GIUSEPPE LOMBARDI og Mario Piciaccia er ikke alene om at gå til fagforeningen i foråret 2023. Flere end 50 af deres kollegaer hos PK & ECD har opdaget det samme som dem:

Der er noget, der ikke stemmer.

Det er, som om der falder arbejdstimer ud af deres månedlige lønsedler. Timer, som de ellers skriver op og afleverer på kontoret.

Michael Severinsen er konsulent i 3F's Byggegruppe og har længe vidst, at der var noget galt.

Han har fået fingrene i to forskellige sæt lønsedler på den samme medarbejder og for samme periode – med forskellige antal timer og forskellig løn.

– Der var simpelthen blevet ændret i både timeløn, antallet af timer og udbetalt løn på de nye, forfalskede lønsedler, fortæller Michael Severinsen.

Nogle af underskrifterne er falske. Andre er de blanke timesedler, som Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia underskrev på den første dag, de startede på Storstrømsbroen.

Nu er timesedlerne blevet udfyldt. Men med langt færre timer, end de reelt har arbejdet.

Juni 2020

Fagbladet 3F kan afsløre, at italienske og rumænske byggefolk på Storstrømsbroen tjener omkring 7.500 kroner mindre om måneden end deres danske kollegaer.

Juni 2020

SBJV har et underskud på 155 millioner kroner på sin egenkapital.

December 2020

To portugisiske arbejdere bliver opsagt uden varsel af deres arbejdsgiver, det portugisisk-ejede byggeselskab New Building Services, to dage efter de stiller op som tillidsrepræsentanter.

– Vi var nok naive og skrev under på papirer, vi ikke forstod. Men det kom fuldstændig bag på os, hvor meget vi blev snydt, siger Mario Piciaccia.

Den sorte boks ved persillehakkeren

Det er her, at den lille, sorte boks bliver vigtig. Den, der sidder ved siden af persillehakkeren og husker, hvornår Giuseppe Lombardi og Mario Piciaccia kommer og går på byggepladsen.

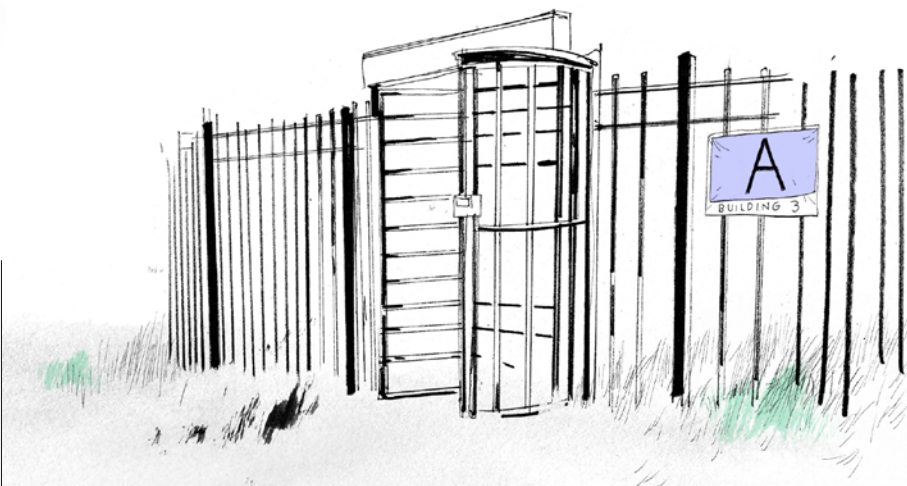
Da Michael Severinsen får fat i de data og sammenligner med de ansattes egne timer, står det klart, hvad der er sket.

– Vi kan se, at flere arbejdsdage slet ikke er registreret. At firmaet har slettet hele ugers arbejdstimer fra de officielle timesedler. På den måde kan vi se, at der mangler op til 100 arbejdstimer om måneden for flere af de ansatte, siger han.

Lønsnyden har stået på i alle de år, hvor PK&ECD har arbejdet på Storstrømsbroen.

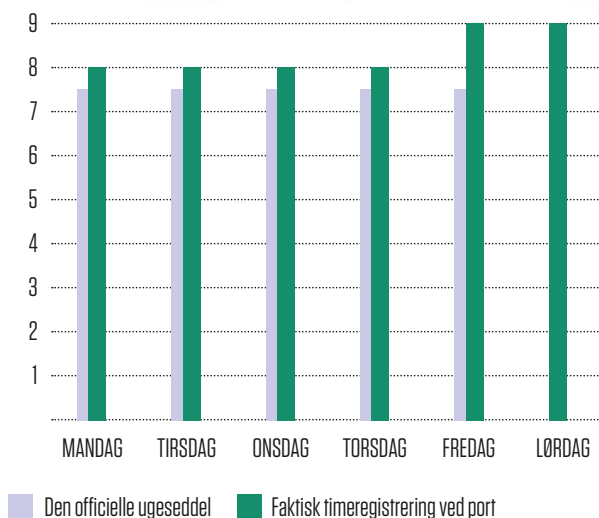
– Det er fuldstændig forrykt, at så massiv underbetaling og lønsnyd kan foregå på et offentligt byggeri i tre år – uden at blive opdaget af hverken bygherren, som er staten, eller af myndighederne, siger Michael Severinsen.

8. april 2024 bliver PK & ECD dømt i voldgiftsretten for omfattende snyd med løn-

Lønfusk afsløret af portdata

ARBEJDS TIMER

Eksempel på fusk med timesedler

Arbejderne blev bedt om at underskrive tomme timesedler. Dem udfyldte virksomheden med et fiktivt antal timer. I det her tilfælde 37,5 timer den uge. Men ifølge timeregistreringen ved indgangen til byggepladsen var det reelle timetal 50.

Kilde: 3F

December 2020

Ansatte på Storstrømsbroen fortæller, at deres arbejdsulykker aldrig bliver anmeldt.

Februar 2021

Flere danske firmaer har mistet millioner ved at bygge på Storstrømsbroen. De får ikke deres regninger betalt og må gå i retten eller indgå forlig med hovedentreprenøren SBJV.

April 2021

Vejdirektoratet kræver, at det rumænske byggefirma Tecnoscavi bliver smidt ud af Storstrømsbroen. Det sker, da det kommer frem, at de ansatte tilsyneladende har tilbagebetalt dele af deres løn til firmaet via "ulovlige pengestrømme".

betaling for 160 af deres italienske og rumænske ansatte.

I kendelsen bliver firmaet pålagt at betale 10,3 millioner kroner i bod og efterbetaling.

En stor del af bevisbyrden hviler på data fra den sorte boks ved persillehakkeren.

– Det var afgørende, at vi havde portdata. Det var med til at underbygge arbejdernes egne optegnelser – særligt når der var så stor kontrast mellem firmaets og de ansattes kalendere, siger Michael Severinsen.

PK & ECD selv svarer aldrig på kritikken.

Sletter persillehakker-data

Og så skulle man tro, at sagen er slut.

Men nej.

For da Michael Severinsen i slutningen af september 2023 vender tilbage til Itine-

ra for at bede om flere data på andre byggefolk, er budskabet pludselig et andet:

– Jeg fik at vide, at jeg ikke kunne få flere data. Og at firmaet havde lavet en ny praksis, som betyder, at de fremover sletter alle portdata hver fjerde uge. Og at de ville starte 1. oktober, fortæller han.

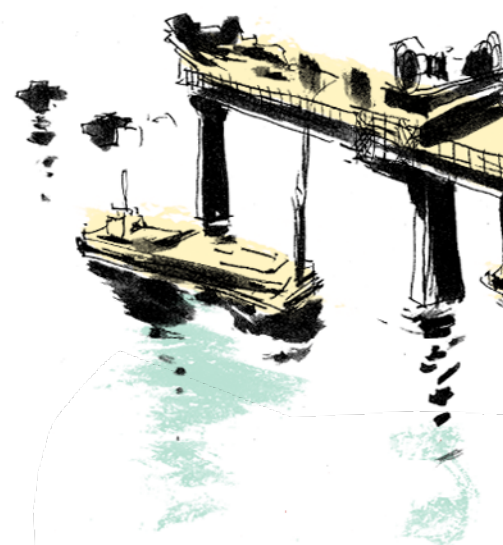
Årsagen er ifølge Itinera pladsproblemer. Portsystemet kan kun registrere 5.000 brugere, siger de. Derefter skal der slettes data.

Laust Høgedahl, arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet, undrer sig over, at Itinera pludselig begynder at slette portdata på Storstrømsbroen fra den ene dag til den anden.

– Man kan ikke andet end at tænke, at det virker meget mistænkeligt. Især fordi portdata har vist sig at være ret afgørende for at finde ud af, om folk har været på byggepladsen eller ej, siger han.

Giuseppe Lombardi (t.v.) og Mario Piciaccia blev snydt for 60-70.000 kroner i løn, mens de arbejdede på Storstrømsbroen.

Ifølge Århus Stiftstidende var der ansat firmaer med mafiaforbindelser på byggeriet af Aarhus Letbane.

Maj 2021

Fagbladet 3F afslører, at SBJV har ansat en korruptionsdømt byggechef fra Italien på Storstrømsbroen. En måned senere stopper han på Storstrømsbroen igen.

~~2023~~

Maj 2021

Storstrømsbroens åbningsdato bliver udskudt til 2026 – altså tre år senere end planlagt.

December 2021

Broens åbningsdato bliver udskudt igen. Denne gang til 2027.

~~2026~~

KAPITEL

5

KUN TOPPEN AF ISBJERGET

Den danske stat hyrer stadig italienske firmaer til alle de største byggeprojekter herhjemme. Det er på tide, vi vågner, mener ekspert.

O G HER STÅR VI SÅ NU.

Italienske Itinera bygger stadig Storstrømsbroen, men også supersygehuse i Odense og Køge har de vundet kontrakter på.

Her har der også været flere sager om underbetaling og dårligt arbejdsmiljø.

På Bispebjerg Hospital blev et andet italiensk firma fyret i marts i år efter kæmpemæssige budgetoverskridelser og et fuldt stop på byggeriet i flere måneder. Pengene var sluppet op.

Ser vi tilbage, har både Metro Cityringen og Aarhus Letbane vist, hvor galt det kan gå med italienske byggefirmaer.

Her blev der snydt for over 100 millioner i løn på Metro Cityringen og ifølge Århus Stiftstidende ansat firmaer med mafiaforbindelser på Aarhus Letbane.

Alt sammen viser med største tydelighed, at vi skal til at vænne os til en ny virkelighed, når vi hyrer firmaer til danske byggeprojekter, mener Laust Høgedahl, forsker i migration og arbejdsmarkedet.

– Hele grundlaget for den danske model bygger på aftalt retfærdighed. Når vi laver en aftale mellem arbejdsgiver og arbejdstager, så holder vi den, siger han.

– Men alt det, der foregår med de italienske entreprenører, som lover noget, de ikke holder, falder fuldstændig uden for vores virkelighed. Vi er slet ikke gearret til at håndtere det, siger Laust Høgedahl.

– Det skal vi lære at gennemskue. Og vi skal lære det nu. Ellers bliver det rigtig

Juni 2023

SBJV vil have flere penge for at bygge broen færdig. I stedet for 2,1 milliarder kroner vil de have 5,5 milliarder kroner.

Marts 2022

Den første sag om løndumping rammer Storstrømsbroen. Firmaet Tecnoscavi har underbetalt 22 rumænske bygningsarbejdere og skal tilbagebetale knap en million kroner.

Juli 2023

SBJV har et underskud på 1,4 milliarder kroner på deres regnskab for 2022.

dyrt for os alle sammen i sidste ende, for det er vores alle sammens skattekroner, der bliver brugt, siger han.

Det samme budskab kommer fra Palle Bisgaard, næstformand i 3F's Byggegruppe.

- Vi har været for naive for længe. Simpelthen. Det er på tide, at vi vågner op og stiller langt større krav til, hvem vi hy-

rer. Enhver kan komme og sige, at de vil overholde reglerne. Men vi bliver nødt til at kræve, at de også gør det, siger han.

Palle Bisgaard kalder byggeriet af Storstrømsbroen "en lang perlerække" af overtrædelser af de basale rettigheder.

- Man skal huske, at det kun er toppen af isbjerget, vi afslører og kan føre bevis for. Vi kommer til at stå med en bro til

sidst, der er bygget af udnyttede arbejdere, som er holdt i en uhyggelig kort snor af deres arbejdsgivere, siger han.

Stop med at hyre italienere

For Mario Piciaccia og Giuseppe Lombardi ender sagen om lønsnyd med, at de får udbetalt henholdsvis 70.000 og 60.000 kroner i efterbetaling af løn.

Alligevel er de begge klar til at komme tilbage til Danmark og prøve igen. For dem er det vigtigste, at de har et arbejde. Ét, der giver gode penge.

- Vi vil bare gerne have de samme vilkår som de danske ansatte, siger Mario Piciaccia.

- Det eneste, I skal gøre i Danmark, er at stoppe med at hyre italienske byggefirmaer, siger Giuseppe Lombardi.

Storstrømsbroen skulle stå færdig i 2023. Lige nu er åbningen af broen udskudt til 2027.

Prisen for byggeriet skulle være 2,1 milliarder kroner. Lige nu løber det samlede beløb op i 5,5 milliarder kroner.

Altså langt over en fordobling af den aftalte pris. Den pris, der gav den italienske forbindelse kontrakten på Storstrømsbroen til at starte med. ■

Lyt til artiklerne

Brug QR-koden, hvis du vil lytte til historien om byggeriet af Storstrømsbroen.

April 2024

Det italienskejede betonfirma PK & ECD bliver fundet skyldig i systematisk løndumping for 10,3 millioner kroner af deres 160 ansatte på Storstrømsbroen i voldgiftsretten.

April 2024

Fagbladet 3F kan afsløre, at Itinera er begyndt at slette såkaldt "portdata", som 3F netop har brugt til at afsløre massiv løndumping på Storstrømsbroen.

Få råd til mere med dit PlusKort

PlusOplevelser.

Sommer i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

**Særpris
TIVOLI**

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det oveni udsalg og kampagner på tøj, sko og andet fra flere tusinde brands.

10 %

PlusFitness.

PUREGYM er Danmarks største Fitness-fællesskab med mere end 160 centre i hele landet. Træn med PlusMedlemskab.

15 %

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

Mit medlemskort

Jens Jensen
Medlemsnummer
1234567891

pluskort.

Søg efter rabatter

Nulstil

Resultater

Vis på kort

Spar penge med PlusKort
Shell Card, når du tanker bilen.
23-28 øre/l

Online

Få rabat på briller og andet
hos Synoptik.
5-20 %

Butik

Er du klar til at træde ind
i fantasien?
20 %

Online

Sortér

Filter

PlusKort.

Tekst
Florian Elabdi

Foto
Camilla Schiøler

FASTFOOD-FIGHTEREN

Rasmus vender ikke kun bøffer på arbejdet. Han kæmper også for at vende kulturen i en branche, hvor unge og udlændinge ikke kender deres rettigheder.

EG KÆMPER for at opretholde rettigheder, vi fastfood-arbejdere har, men som arbejdsgiverne ikke er gode til at overholde. Og så kæmper jeg for, at vi får en højere løn. Det er i forvejen et hårdt og stressende arbejde, som ikke bliver kompenseret særlig godt.

– Vi har også mange unge og udlændinge i fastfood-branchen. Mange af dem ved ikke, hvad en fagforening er. De har ikke fået det at vide hjemmefra. Men de har også glæde af det, fordi de selv tjener mere og får flere rettigheder, hvis de kæmper for det. Hvis vi gerne vil have en højere løn, er vi nødt til at stå sammen.

– Ofte er restaurantcheferne ret bløjede, fordi de også selv er unge eller uerfarne som ledere. De kender ikke selv overenskomsternes indhold. Så vi skal holde dem lidt i hånden, når vi gør dem opmærksomme på vores rettigheder. De reagerer meget forskelligt. Nogle af dem er åbne, og andre går i defensiven.

”

Mange unge og udlændinge i fastfood-branchen ved ikke, hvad en fagforening er. De har ikke fået det at vide hjemmefra.

RASMUS INGEMAN LINDQUIST

31 ÅR

► Tillidsrepræsentant i den svenske fastfood-kæde Max på Hovedbanegården i København.

► Bestyrelsesmedlem i 3F Fast Food Workers Copenhagen, der kæmper for fastfood-arbejdes rettigheder.

Rasmus' gode råd

► Tal med dine kollegaer om vigtigheden af at organisere sig.

► Vær en god kollega, og forklar de unge medarbejdere, hvad en fagforening er, og hvorfor det giver mening at være medlem for at sikre sine rettigheder.

► Tag et billede af din kalender hver måned, så cheferne ikke bare giver dig vagter ud af det blå. Det må de ikke, men det sker tit i vores branche.

► Brug din fagforening til at få tjekket dine lønsedler. Arbejdsgiveren snyder dig ikke nødvendigvis bevidst, men de begår også fejl, og der kan man tit hente noget hjem.

MINNE FORBILLEDER

MIN TRÆNER I UNDERVANDSRUGBY

- Min træner Jonas er god til at holde hovedet koldt, og det kan jeg godt lide. Han har lært mig, at man skal lade være med at bebrejde andre, men kigge indad i stedet.

DAVID GOGGINS

- David Goggins er en kendt amerikansk ultramaratonløber, der holder motiverende taler om mental styrke. Han taler om, at mange af livets begrænsninger er nogle, vi sætter for os selv. Jeg kan godt lide at lytte til hans taler.

HOLDLAVET

Mursten fra Petersen Tegl i Sønderjylland er håndværk fra øverste hylde og et dansk eksporteventyr. Alene i New York findes der over 60 bygninger med sten fra Nybøl Nor. Og det hele startede nærmest ved et tilfælde.

Tekst + foto
Thomas Løkfeldt

NÅR DE ANSATTE ved Petersen Tegl står i deres lerplettede forklæder og laver håndlavede mursten eller betjener de store, skramlende maskiner i fabrikkshallerne, er det ikke bare produktionen til et hvilket som helst typehus på villavejene i Lønstrup, Svendborg eller Tommerup, der er tale om.

Den håndværksmæssige og kreative kvalitet af stenene er så høj, at teglene bliver brugt verden over i prestigefyldte byggerier i London, Sydney og Tokyo.

Men eksporteventyret startede egentlig ved et tilfælde.

Kolumba-stenene – der er teglværkets signatursten – er oprindeligt skabt til Kolumba Museum i Köln i år 2000, og det var med skabelsen af denne sten, at den rivende udvikling for teglværket tog sin begyndelse.

I Danmark er blandt andet Skuespilhuset i København bygget med Kolumba-stenene fra Petersen Tegl, og det er et godt eksempel på filosofien på teglværket, hvor fejl ikke bare er fejl, men snarere en mulighed for at skabe noget nyt og unikt.

Overfladen på stenene fra Petersen Tegl har alle mulige farver, nuancer og strukturer. Det opnås ved brug af forskellige teknikker. Den vigtigste består i at tilsætte forskellige typer lerslam i processen i det øjeblik, hvor stenen formes. Der bliver ikke brugt farve eller andet efterfølgende. Også brændingsprocessen har betydning for resultatet. For eksempel bliver en sten grå eller sort, hvis der bliver fjernet ilt under brændingen.

Men selvom man er omhyggelig, kan der gå mange ting galt i processen. For eksempel hvis den medarbejder, som har stået og formet stenene, har haft en anden type ler på hanskerne, når han har formet en omgang sten, og er kommet til at lave pletter på overfladen.

Og det var nøjagtigt det, der skete under produktionen af stenene til Skuespilhuset.

Da arkitekterne var på besøg på Teglværket for at se produktionen, lå der tre-fire styk med gule pletter i et hjørne, fortæller familievirksomhedens 82-årige ejer, Christian A. Petersen.

– Så spurgte de "Hvad er det?", åh, siger jeg, glem det, glem det, det er ham, som har lavet stenene, han har haft gult ler på fingrene, så det er en fejl. "Kan du lave det igen?", spurgte de så. Hver syvende sten i Skuespilhuset er en 'fejl' med de gule pletter på.

Unikt

40-årige Stefan Jonasson arbejder koncentreret og rytmisk ved samlebåndet med at producere ekstra lange mursten af den type, som hedder *Kolumba*, og som er cirka 53 centimeter lange.

Fingernemt

Hver gang Stefan er færdig med at forme stenen i en træform, efterlader han et ovalt fingeraftryk efter sin tommelfinger i stenen. Det er som en signatur og et tegn på, at stenen er håndlavet.

Tørretid

Alle de forskellige sten, både de maskinproducerede og de håndlavede, skal tørre i nogle døgn, når de er blevet formet, alt afhængig af lertypen og stenens størrelse. Herefter bliver de brændt i en af fabrikkens mange ovne.

Et lykkeligt fejltrin

I Danmark er blandt andet Skuespilhuset i København bygget med Kolumba-stenene fra Petersen Tegl. Farvespillet og de mange forskellige nuancer i stenene opstod egentlig ved en fejl undervejs i produktionen.

Specialfremstillet

Den populære Kolumba-sten er langt fra den eneste sten, der kommer fra Petersen Teglværk. Virksomheden producerer også formsten, der laves efter specialmål på bestilling fra arkitekter, bygherrer og kunstnere. Der er tale om langsomt håndarbejde, hvor der først skal konstrueres særlige træforme lavet præcis efter ofte skæve og komplicerede mål, som man kan fylde ler i og danne den rette form.

Vægtigt

Poul Kvist Hansen (tv.) og Morten Petersen arbejder med at flytte de mursten, som er blevet brændt, over på et andet samlebånd. Maskinerne, de anvender, er fabrikkens egen konstruktion ligesom det meste af maskineriet i teglværkerne.

Genbrug

Der er ansat en del smede ved teglværket. De er travlt beskæftiget med at bygge og montere nye maskiner og med at renovere og vedligeholde de gamle – eller som her med at skære gamle konstruktioner i stykker, så de kan blive genanvendt.

Formfuldendt

– Stenene kan i princippet laves i alle mulige former. Kun fantasien sætter grænser, fortæller den 55-årige snedker Jesper Sørensen, der ene mand står for at lave alle de mange forskellige former, som bruges til håndlavede sten på teglværket, både standardformene til blandt andet Kolumba-stenene og dem til formsten.

Hilsen fra istiden

Området omkring Petersen Tegls tre teglværker har historisk set været et knudepunkt for teglproduktion i Danmark, for her findes der rige forekomster af istids-ler langs kysterne.

Det danske ler kommer alt sammen fra et område i cirka 30 kilometers radius rundt om teglværket. Leret ankommer helt uforarbejdet til teglværkerne og nu begynder processen med at fjerne større sten, valse, ælte og tilføje vand til leret, så det kan formes til mursten.

Der bruges to typer ler i forskellige varianter i produktionen. *Blåler*, som giver gule sten efter brænding, og *rødler*, som bliver til røde sten. Ud over Danmark kommer leret fra Tyskland og England, og små variationer i leret fra de forskellige steder giver nuanceforskelle i det færdige produkt.

Omhu

63-årige Chris Eisenkrämer har været hos Petersen Tegl i ni år. Han er i gang med produktionen af formsten, som kræver meget omhyggelighed.

Først skal leret skæres ud i passende klumper, så presser Chris det ud i formen, skærer det overskydende ler af med et værktøj, som minder om en osterskærer, og så ruller han overfladen med en træstok, nærmest som med en kagerulle. Derefter løfter han stenen i rammen over på en plade beklædt med vådt papir, trækker rammen fri af stenen, og så gentager han processen, indtil pladen er fuld, lidt som med en plade peberkager til jul.

Varmt

Den største ovn hos Petersen Tegl er en 70 meter lang tunnelovn, der er en såkaldt statisk ovn, hvor stenene bliver placeret på en vogn, der kører på skinner igennem en tunnel, hvor brændingen foregår.

Efter brændingen er stenene klar til at blive sendt ud i verden, om endestationen så hedder Seoul, Sacramento eller Slagelse.

OM PETERSEN Tegl

Petersen Tegl består af tre teglværker, der ligger ved Nybøl Nor sydøst for Aabenraa i Sønderjylland.

Teglværkets historie kan føres helt tilbage til 1791, hvor Kong Christian 7. gav husmand Peter Andresen tilladelse til at drive teglværk.

Virksomheden beskæftiger i alt 167 medarbejdere, der ifølge ejeren, Christian A. Petersen, "alle sammen arbejder i udviklingsafdelingen".

I dag drives Petersen Tegl af 7. og 8. generation i lige linje fra grundlæggeren, Peter Andresen, nemlig 82-årige Christian A. Petersen og hans døtre, Vibeke og Annette.

Virksomheden eksporterer til mindst 55 lande verden over. ■

EUROPA-PARLAMENTSVALG 2024

**3F:
STEM PÅ
POLITIKERE,
DER TALER DIN
SAG I EU**

En meget stor del af dansk lovgivning og en stor del af overenskomsterne er direkte påvirket af beslutninger, der bliver truffet i EU. Derfor er det vigtigt, hvem du stemmer ind i Europa-Parlamentet, når der er valg 9. juni.

Tekst
Peter Keiding
peter.keiding@3f.dk

+
Illustration
Luca Di Bartolomeo

+
Foto
Emil Jakobsen

VIS DU ARBEJDER MED ASBEST,

overvejer at blive cykelbud eller gerne vil på barsel med dine børn – ja, så er det i høj grad EU, som sikrer dig ordentlige vilkår. Asbestdirektivet bestemmer, hvordan du bliver udsat for det livsfarlige stof. Platformsdirektivet bestemmer, om Wolt-bude skal være lønmodtagere. EU-Domstolen har afgjort, at vi alle skal registrere vores arbejds-

tid, så det bliver lettere at afsløre lønsnyd. Og øremærket barsel for fædre kommer i kølvandet på et EU-direktiv.

For at en lov skal vedtages i EU, skal Europa-Parlamentet stemme ja til den. Det kan du få indflydelse på nu: 9. juni skal danskerne nemlig vælge 15 nye medlemmer af Europa-Parlamentet i Bruxelles og Strasbourg.

3F: Vi vil have et fair EU

EU-politisk ansvarlig i 3F Jan Villadsen peger ikke på en bestemt kandidat. Men han ser gerne, at der kommer nye medlemmer af Europa-Parlamentet – MEP'ere – ind, som kæmper for 3F'ernes mærkesager:

– Vi vil gerne have de danske politikere med i kampen for et EU, der styrker indsatsen for ordentlige job uden social dumping. Et EU, der er fair for fællesskabet, sikrer en bæredygtig grøn omstilling, går til kamp imod skatteunddragelse og bekæmper den stigende ulighed og fattigdom, siger Jan Villadsen.

3F har de senere år oprustet for at gøre sin indflydelse gældende, blandt andet ved at oprette et selvstændigt kontor i Bruxelles.

– Det er lykkedes at få flere stærke regler i EU på en lang række områder, siger Jan Villadsen.

Da Europa-Parlamentet slog dørene op i 1979, fik det øgenavnet "Mickey Mouse-Parlamentet" med en slet skjult reference til, at det ingen magt havde.

Men det har ændret sig totalt.

– Parlamentet har fået større og større betydning gennem årene. Hvor Europa-Kommissionen har fokus på konkurrence og det indre marked, er Europa-Parlamentet mere optaget af den sociale dimension, siger Jens Arnholtz, lektor ved Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier (FAOS) på Københavns Universitet.

Han peger blandt andet på, at parlamentarikerne ofte lytter mere bredt i samfundet, blandt andet til fagbevægelsen:

– Europa-Parlamentet spiller en vigtig rolle for at få perspektiver fra arbejdstagere med.

En af de første opgaver for det nyvalgte parlament bliver at godkende den næste Europa-Kommission.

– Her er det afgørende for den nye formand at få bred opbakning. Det handler om at få et EU-venligt flertal. Med udsigt til at de højrenationale partier bliver styrket denne gang, er det ekstra vigtigt at samle opbakning fra partierne på midten, siger Jens Arnholtz.

Hvad er et direktiv?

Et direktiv er en EU-lov, som ofte er formuleret i lidt brede vendinger, og skal implementeres nationalt via lovgivning og overenskomster.

Europa-Kommissionen foreslår lovene.

Ministerrådet vedtager lovene sammen med **Europa-Parlamentet**, som i 2019 valgte **705 medlemmer fra de 27 EU-lande**, heraf 14 danske:

Venstre:	4	Dansk Folkeparti:	1
Socialdemokratiet:	3	Enhedslisten:	1
SF:	2	Konservative:	1
Radikale Venstre:	2		

I næste valgperiode frem til 2029 vil Europa-Parlamentet bestå af 720 medlemmer fra de 27 EU-lande, heraf 15 danske medlemmer.

Én ting er, hvad politikerne lover. Men hvordan ser det ud i praksis, når de skal trykke på afstemningsknappen?

På de følgende sider får du et overblik over, **hvordan de danske MEP'ere har stemt** i seks af de sager, der har haft størst betydning for 3F'erne, siden det seneste valg i 2019.

1

BEDRE FORHOLD FOR CHAUFFØRER MED **VEJPAKKEN**

Sikrer chauffører i EU bedre vilkår, når det kommer til løn, hviletider, regler om indkvartering med videre. Kan forhindre flere slumleje som i sagen fra Padborg, hvor filippinske chauffører måtte tage til takke med en sulteløn.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Alle stemte ja.

2

DIREKTIVER OM BEDRE BESKYTTELSE AF **ARBEJDSMILJØET**

Giver skrappe regler for, hvornår og hvordan man må arbejde med farlig kemi, asbest og andre giftige stoffer.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Alle stemte ja til asbestdirektivet og til direktiv om grænseværdier for kræftfremkaldende kemi.

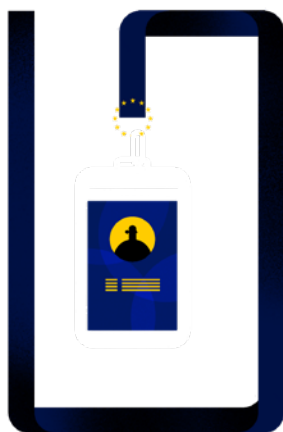
3

FOREBYGGELSE AF SOCIAL DUMPING OG AFLØRING AF LØNSNYD MED **ET FÆLLES EUROPÆISK ID-KORT**

Når man bipper sig ind gennem porten på en arbejdsplads med et ID-kort, bliver det registreret, hvor mange timer man arbejder, og hvilket firma man er ansat i. I Danmark har det været med til at forebygge social dumping og afsløre lønsnyd på store byggeprojekter som for eksempel Storstrømsbroen. Europa-Parlamentet har vedtaget en resolution, som forpligter Europa-Kommissionen til at arbejde for et fælles europæisk ID-kort.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Alle stemte ja bortset fra Margrete Auken (SF), som ikke stemte.

Der er 14 danske medlemmer af Europa-Parlamentet, men på oversigten over, hvordan de har stemt, optræder der 17 medlemmer. Det skyldes, at nogle af dem har forladt Europa-Parlamentet i perioden og er blevet erstattet af andre. Karen Melchior startede som medlem af Radikale Venstre, og Bergur Løkke Rasmussen har skiftet fra Venstre til Moderaterne.

Et bip, når du går gennem porten til arbejdspladsen. Et bip mere, når du går hjem. **Det fælles europæiske ID-kort** kan bruges til at dokumentere sager om løndumping og forhindre, at arbejderne bliver snydt.

D A DEN 58-ÅRIGE MURER Henrik Malec gik på arbejde på metrobyggeriet i København, bippede han ind og ud med et ID-kort.

– Det blev brugt i forhold til sikkerhed, så man kunne kontrollere, hvem der gik på hvilke dele af arbejdspladsen. Og også til at tjekke, om man får løn for alle de timer, som man arbejder, fortæller han.

3F har i længere tid kæmpet for at få indført et obligatorisk ID-kort i Europa. Det vil gøre det muligt at tjekke, hvem der arbejder hvornår på en byggeplads – og dermed fremskaffe afgørende dokumentation til at føre sager om løndumping. Det gælder især for udlændinge, som arbejder med at bygge Storstrømsbroen, Femernforbindelsen, supersygehuse, Københavns Metro eller et af de mange andre kæmpebyggerier, der er i gang i øjeblikket.

Europa-Parlamentet har forpligtet Europa-Kommissionen til at arbejde for et fælles europæisk ID-kort.

– Det vil både styrke myndighedernes og vores egen indsats imod social dumping, siger Palle Bisgaard, næstformand i 3F's Byggegruppe.

Henrik Malec oplevede dog, at der ikke altid var styr på, hvem der tjekkede ind og ud på metrobyggeriet. Her var det noget helt andet, da han arbejdede på et større byggeprojekt hos medicinalvirksomheden Fujifilm i Hillerød:

– Der var det meget kontrolleret, der var strikse regler.

ID-kortet er allerede i brug mange steder her i landet, blandt andet på store statslige byggeprojekter og på byggepladser under Københavns Kommune.

Men det fungerer kun, hvis det bliver implementeret ordentligt, lyder det fra Palle Bisgaard:

– Hvor effektivt et ID-kort vil være, afhænger selvfølgelig af, hvordan det er bygget op, og ikke mindst hvordan bygherre stiller krav til brugen i praksis.

4

BEDRE FORHOLD FOR WOLT-BUDE MED **PLATFORMSDIREKTIVET**

Madudbringningsfirmaet Wolt anser deres bude for at være selvstændige. Men hvis arbejdet minder om et lønmodtagerjob, må man ikke være "falsk selvstændig" med sit eget CVR-nummer. Dermed bliver Wolt-bude og andre, hvis arbejde er styret af en app på mobilen, lønmodtagere. Det giver dem adgang til arbejdsskadeforsikring, barsel, pension, løn under sygdom, efteruddannelse og så videre.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Ja

Anders Vistisen (DF)
Bergur Lykke Rasmussen (M)
Karen Melchior (løsgænger)
Morten Helveg Petersen (R)
Niels Fuglsang (S)
Christel Schaldemose (S)
Marianne Vind (S)
Nikolaj Villumsen (EL)
Margrethe Auken (SF)
Kira Marie Peter-Hansen (SF)

Nej

Asger Christensen (V)
Erik Poulsen (V)
Morten Løkkegaard (V)
Pernille Weiss (K)

I budbranchen vrimler det med “falske selvstændige”, såsom Wolt-bude, der må undvære forsikringer, pension, faste timer og barsel. Det vil EU lave om på med **platformsdirektivet**, så flere kan blive ansat på overenskomst, som de har i Just Eat.

DE **SENERE ÅR** er der opstået en ny type arbejdere. Det er Wolt-bude, Uber-chauffører og andre såkaldte platformsarbejdere. De ligner almindelige lønmodtagere, men er formelt selvstændige med deres eget lille firma. Arbejdet er fleksibelt, men kommer med en pris: De må tage til takke med en pauver erstatning, hvis de vælter på cyklen, de skal selv betale, når de er syge, og de skal selv spare op til pension.

Ét firma i Danmark går mod strømmen og ansætter deres bude som almindelige lønmodtagere. Det sker hos Just Eat gennem mad-udbringningsoverenskomsten, som virksomheden har med Dansk Erhverv. Her kører 36-årige Jesper Jørgensen ud med takeaway til sultne københavnere.

– Jeg valgte Just Eat frem for andre budfirmaer, fordi de har overenskomst. Jeg kan måske tjene en smule mere hos Wolt, men der får jeg ikke fast skema. Hos Just Eat er jeg garanteret en indtægt og kan planlægge min økonomi efter det. Og jeg kan gå i banken og få et lån, siger Jesper Jørgensen.

Han er garanteret mindst 16 timer om ugen, og en vagt skal mindst være på fire timer. For ham er det et rigtig fint studiejob ved siden af uddannelsen til folkeskolelærer.

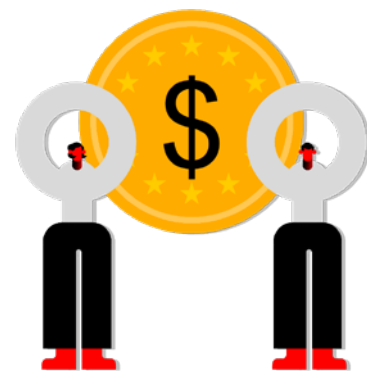
– Det er meget fleksibelt. Jeg kan arbejde mere, når der er ferie fra studiet, og mindre, når jeg skal til eksamen.

Der er en fast grundsats på lønnen og ekstra tillæg om aftenen.

– Vi møder ofte Wolt-bude, som står og skælder ud på en ung McDonalds-pige, fordi maden ikke lige er klar, og de så mister indtjening. Vi behøver ikke stresse på samme måde. Vi får vores løn alligevel.

Der er udsigt til, at flere bude kan blive ansat som i Just Eat, efter at EU i april 2024 vedtog platformsdirektivet. Og det glæder Ann-Sophie Adamsen, landechef hos Just Eat Danmark:

– Vi håber, at direktivet vil gøre det lettere at håndhæve den korrekte arbejdsstatus for leveringsbude. Den nuværende mangel på lige vilkår fører til unfair konkurrence. Det betyder, at platforme som vores står over for meget højere omkostninger. Ikke kun fordi vi i Danmark er de eneste, der har ansatte bude, men også fordi vi er de eneste med overenskomst, siger Ann-Sophie Adamsen.

5

MERE ÅBENHED OM KØNSMÆSSIGE LØNFORSKELLE MED **DIREKTIV OM LØNGENNEMSIGTIGHED**

Kvinder i EU tjener langt mindre end mænd i samme job. Dette direktiv skal mindske den forskel ved at forpligte arbejdsgivere til at oplyse om lønniveauer opdelt efter køn, fortælle om startløn, give bedre muligheder for erstatning, give nye redskaber til tillidsfolk og så videre.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Ja

Christel Schaldemose (S)
Niels Fuglsang (S)
Marianne Vind (S)
Morten Helveg Petersen (R)
Kira Marie Peter-Hansen (SF)
Bergur Løkke Rasmussen (M)
Morten Løkkegaard (V)
Asger Christensen (V)
Erik Poulsen (V)
Nikolaj Villumsen (EL)
Karen Melchior (Iøsgænger)

Nej

Pernille Weiss (K)

Blank

Anders Vistisen (DF)

Deltog ikke

Margrete Auken (SF)

LETTERE AT STILLE KRAV TIL LØN OG ARBEJDSMILJØ MED UDBUDSDIREKTIVET

SELVOM UDBUDSDIREKTIVET giver mulighed for, at myndigheder kan stille krav om løn, arbejdsmiljø, lærlinge og så videre ved store byggeprojekter, ender det alligevel ofte med, at prisen alene bliver afgørende for, hvem der vinder udbuddet.

På det sociale topmøde i april 2024 blev det besluttet, at Europa-Kommissionen skal genåbne udbudsdirektivet.

Det kommer i kølvandet på et forslag fra Europa-Parlamentet med opfordring til at lave et nyt udbudsdirektiv, hvor der er større fokus på løn- og arbejdsvilkår.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Ja

Marianne Vind (S)
Niels Fuglsang (S)
Christel Schaldemose (S)
Nikolaj Villumsen (EL)
Margrete Auken (SF)

Nej

Pernille Weiss (K)
Bergur Løkke Rasmussen (M)
Anders Vistisen (DF)
Morten Løkkegaard (V)
Erik Poulsen (V)

Stemte blankt

Karen Melchior (løsgænger)

Deltog ikke

Morten Helveg Petersen (R)
Kira Marie Peter-Hansen (SF)
Asger Christensen (V)

HER GÅR DET DEN FORKERTE VEJ I EU IFØLGE FAGBEVÆGELSEN

FRYGT FOR UNDERMINERING AF DEN DANSKE MODEL MED DIREKTIVET OM MINDSTELØN

Direktivet om mindsteløn blev vedtaget i oktober 2022. Her skal EU-landene indføre en national mindsteløn.

Både fagbevægelsen, regeringen og arbejdsgiverne er imod en mindsteløn, da de frygter, at det kan underminere den succesfulde danske model med overenskomster og sænke lønningerne.

Danmark er dog undtaget fra at indføre en decideret mindsteløn, fordi mange allerede er omfattet af overenskomster. Men frygten er, at den kan blive indført ad bagvejen, hvis en borger går til EU-Domstolen. Derfor har regeringen lagt sag an ved EU-Domstolen for at få direktivet annulleret.

SÅDAN STEMTE MEP'ERNE:

Ja

Karen Melchior (løsgænger)

Nej

Christel Schaldemose (S)
Niels Fuglsang (S)
Marianne Vind (S)
Pernille Weiss (K)
Kira Marie Peter-Hansen (K)
Margrethe Auken (SF)
Peter Kofod (DF)
Asger Christensen (V)
Søren Gade (V)

Blank

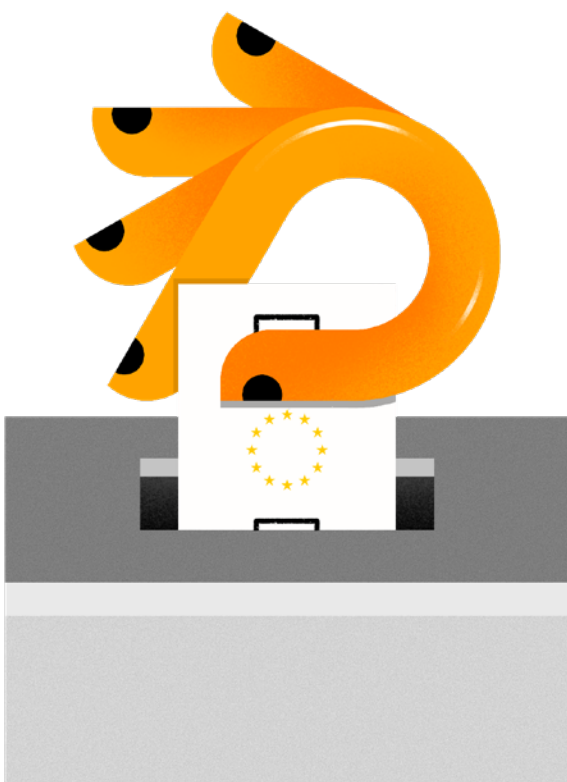
Morten Helveg Petersen (R)

Deltog ikke

Morten Løkkegaard (V)
Linea Søgaard-Lidell (V)
Nikolaj Villumsen (EL)

NEJ TIL "TINDER FOR SOCIAL DUMPING"

Et andet forslag fra Europa-Kommissionen, som vækker bekymring hos fagbevægelsen, er **EU's talentpulje**, populært kaldet "Tinder for social dumping". Her skal det være lettere at hente borgere fra ikke-EU-lande til at arbejde i Europa. Frygten fra fagbevægelsens side er, at det kan føre til omfattende social dumping.

HVORNÅR SKAL JEG STEMME?

Der er valg til Europa-Parlamentet i Danmark 9. juni 2024.
I de øvrige 26 EU-lande er der valg 6.-9. juni 2024.
Der er valg hvert 5. år.

HVORDAN STEMME JEG?

Senest fem dage før valget modtager du et valgkort med posten. Her står der, hvor du skal gå hen for at stemme på valgdagen. Det vil typisk være en lokal folkeskole, rådhus eller sportshal.

Hvis du er forhindret i at møde op på valgdagen eller gerne vil stemme hemmefra, kan du brevstemme indtil torsdag 6. juni.

HVEM KAN JEG STEMME PÅ?

Du kan stemme på et parti eller på en politiker – ligesom til folketingsvalget.

Se partierne og kandidaterne her:

Listen over kandidater, der stiller op til Europa-Parlamentsvalget, tæller også tre 3F'ere. Her er deres **mærkesager**.

Thue Grum-Schwensen (SF)

67 år, taxachauffør, Skive

Mærkesager

- Grønne arbejdspladser
- Færre fly og flere tog
- Mindre kød og flere grøntsager
- Opgør med skattely, multinationale giganter og klamme fiduser.

Mathias Niebuhr (S)

24 år, ungdomskonsulent i 3F, Valby

Mærkesager

- Et klima, vi kan leve med, og en natur, vi kan leve i
- En tryk, fri og solidarisk union
- Et stærkt bolværk mod anti-demokraterne.

Andi Sejersen (S)

36 år, paramediciner, fællestillidsrepræsentant, Vejle

Mærkesager

- Tryghed gennem værn mod IT-, økonomisk og grænseoverskridende kriminalitet
- Beskyttelse af sårbare eller økonomisk udsatte mennesker mod udnyttelse og løndumping.

MICHAEL FIK EN HÅND

MIN NYE ANSØGNING GAV POTE

Michael fik tips i a-kassen til en topmoderne ansøgning – og så fik han det job, han ønskede.

DA **MICHAEL HANSEN** i februar blev arbejdsløs, var det en uvant situation. Godt nok har han skiftet job før. Men som regel via mund-til-mund gennem venner og bekendte, som har hørt om en ledig stilling, og en telefon-opringning.

På den måde har han blandt andet arbejdet på lager og som chauffør og renovationsarbejder.

Men denne gang kom Michael Hansen, 47, på dagpenge og fandt en gammel jobansøgning frem. Meget gammel. Og den gav da heller ingen resultater, da han fik den sendt af sted.

– Det er slet ikke mig at gå hjemme, jeg var ved at få pip, fortæller Michael Hansen, som ønskede sig et udendørs arbejde.

Så tog han en snak med sin a-kasse i 3F Vestfyn og talte med vejleder Hanne Thiel. Hun syntes, hans ansøgning skulle opdateres, og Michael var enig.

– Jamen, den var bare meget gammel, og jeg kunne godt se, at den ikke rigtig hang

sammen og ikke var særlig interessant, fortæller Michael Hansen, som gennemgik teksten sammen med Hanne Thiel fra a-kassen.

Han skulle lægge vægt på, hvad han kan tilbyde en arbejdsgiver, og hvorfor han var interesseret. Det betød også, at hans kvalifikationer skulle fremhæves.

– Desuden findes der i dag nogle rigtig gode skabeloner, man kan skrive sin tekst ind i og lægge billede ind i, så det kom til at se meget mere moderne ud, mener Michael Hansen.

Det gav pote, så snart han havde sendt den nye ansøgning ud. Han kom til samtale og begyndte dagen efter – midt i april – i virksomheden Peab Asfalt i Uldum.

– Det er et supergodt hold, jeg går med, der er en rigtig god tone. Og det er udendørs. Så jeg er superglad, fastslår Michael Hansen.

Skabeloner til et pænt layout på en jobansøgning kan findes på nettet. Også på Mit3F.dk – skriv "ansøgninger" i søgefeltet. Alternativt kan du for eksempel kigge på hitmedjobbet.dk eller google dig frem. ■

***Det er et supergodt hold,
jeg går med, der er en rigtig
god tone. Og det er udendørs.
Så jeg er superglad.***

MICHAEL HANSEN

Nyansat ved Peab Asfalt i Uldum

Tekst
Lene Petersen
lene.petersen@3f.dk
+
Foto
Michael Drost

SPØRG A-KASSEN

Hvad skal Jobnet med mit CV?

Hej a-kasse

Jeg er blevet ledig, det er nyt for mig. Det undrer mig, at jeg skal lave et CV til Jobnet. Hvorfor skal man det? Jeg er murer, og i byggebranchen er der ingen, der bruger CV. Det burde I vide som fagforening!

Thomas, Horsens

Hej Thomas

I 3FA er vi helt med på, at det godt kan virke mærkeligt i nogle brancher. Men det er ikke noget, vi har bestemt i 3F. Det er et krav i loven og gælder alle ledige. Som a-kasse skal vi sikre os, at alle opfylder loven. Meningen er, at arbejdsgiverne kan se dit CV og måske kontakter dig for at tilbyde et job. Det er en stor fordel, at kontakten mellem en ledig og arbejdsgiver er så nem som mulig.

Husk også, at din lokale afdeling kan hjælpe – ofte kommer der jobordrer ind fra arbejdsgivere.

Med venlig hilsen

Michael Kristiansen

Forsikringschef i 3FA

Tre råd til en god ansøgning

1

Fortæl arbejdsgiveren, hvorfor lige dét job og dén virksomhed er interessant for dig.

2

Beskriv, hvad du kan, og hvordan dine kvalifikationer kan bruges i det konkrete job. Kig grundigt på stillingsopslaget, og prøv at spejle de kompetencer, de leder efter.

3

Bring din personlighed i spil. Og vær konkret. Det er ikke nok at skrive, at du er struktureret. Forklar, hvordan det viser sig, og hvordan du har brugt det i tidligere job.

DINE FORDELE

FOTO / PUREGYM

RABAT PÅ DIN TRÆNING I PUREGYM

Med PlusKort får du 15 procent rabat pr. måned på et Plus-medlemskab i Puregym.

WWW.3F.DK/FORDELE/PLUSKORT

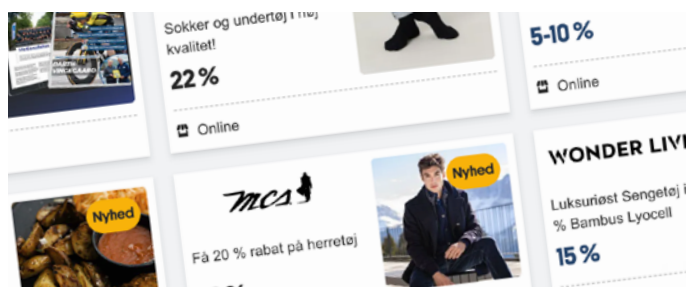

FOTO / PLUSKORT

RABAT I 1.300 BUTIKKER

Du kan spare penge på tøj, briller, elektronik, ferier og meget andet, når du bruger dit PlusKort. Det giver adgang til fordelagtige rabatter i 1.300 butikker og webbutikker over hele landet.

WWW.3F.DK/FORDELE/PLUSKORT

FOTO / COLOURBOX

FÅ PERSONLIG OG JURIDISK RÅDGIVNING

Som medlem af 3F's fagforening kan du få gratis juridisk vejledning, også om private forhold som skilsmisse, arv og testamente. Der kan være områder, som er undtaget i den enkelte afdeling.

WWW.3F.DK/FORDELE

FOTO / FYSIDANMARK

GRATIS BEHANDLINGER MED SUNDHEDSORDNING

Er du omfattet af en sundhedsordning hos Pensiondanmark eller Industriens Pension? Så kan du blandt andet få adgang til online psykologhjælp og læge. Du kan også få dækket udgiften til behandling hos en fysioterapeut eller kiropraktor.

WWW.3F.DK/FORDELE/GRATIS-PSYKOLOGHJAELP-FYSIOTERAPI-OG-KIROPRAKTOR

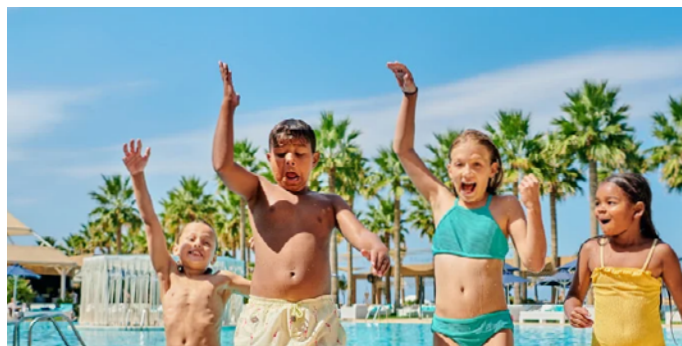

FOTO / APOLLO

DOBBELT OP PÅ RABAT PÅ DIN REJSE

Lige nu får du ti procent rabat med PlusKort på Apollo Rejser til masser af rejsemål med afrejse 1. august – 15. oktober 2024.

WWW.3F.DK/FORDELE/PLUSKORT

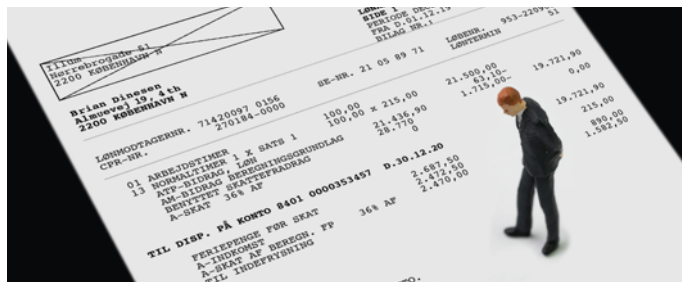

FOTO / FAGBLADET 3F

FÅ ET GRATIS LØNTJEK

Har du styr på din løn? Mere end halvdelen af danskerne har oplevet, at der var fejl på deres lønseddel. Få tjekket din lønseddel i din lokale 3F-fagforening.

WWW.3F.DK/FORDELE/BESTIL-ET-GRATIS-LOENTJEK

HAR DU FÅET NYT JOB?

ER DU NYBAGT FORÆLDER?

ER DU BLEVET GIFT ELLER SKILT?

HAR DU KØBT NY BOLIG?

Hvis der sker større forandringer i dit liv, er det altid en god idé at tjekke, om din pensionsordning og dine forsikringsdækninger passer til din nye livssituation.

■ SOM 3F'ER har du med stor sandsynlighed pensionsordning i enten Pensiondanmark eller Industriens Pension, og begge steder er ordningerne meget mere end blot opsparing til alderdommen. Pensionsordningen består nemlig også af en række forsikringer, der holder hånden under dig og dine nærmeste økonomisk, hvis du bliver alvorligt syg, mister evnen til at arbejde/kommer på førtidspension, eller hvis du går bort.

Det vidste du måske allerede. Under alle omstændigheder kan det ofte være en god idé at bruge lidt tid på at undersøge, hvad dine forsikringer dækker. Og endnu vigtigere: Om dine forsikringsdækninger passer til dine behov, eller du skal foretage justeringer. Det er nemlig muligt at skruer op eller ned for dækningerne i både Industriens Pension og Pensiondanmark, så forsikringerne bliver tilpasset dine behov og ønsker.

Det kan især være relevant at tjekke, hvis du oplever store forandringer i livet, der kan ændre dine behov. En del kan for eksempel have ønsker om højere forsikringsdækninger ved dødsfald, når de får børn. På den måde får de efterladte større økonomisk tryghed.

Samtidig kan du med fordel også tage stilling til, hvem der skal arve pensionspengene fra opsparingen og eventuelle forsikringsudbetalinger, den dag du ikke længere er her.

Ingen tjener på din pensionsordning

Hverken Industriens Pension eller Pensiondanmark tjener på dine forsikringer. Dit pensionsselskab tager kun betaling for det, som det koster at forsikre dig.

Og helt generelt forholder det sig sådan, at der ikke er nogen aktionærer, som tjener på din overenskomstsikrede pensionsordning i Industriens Pension eller Pensiondanmark.

Få nemt og hurtigt overblik over din pensionsopsparing og dine forsikringer

Du kan nemt få overblik over hele din pensionsordning via dit pensionsselskabs app eller hjemmeside. Du kan hente appen i App Store eller i Google Play. Her skal du søge efter Industriens Pension eller Pensiondanmark.

Hvis du foretrækker hjemmesiden, logger du som medlem hos Industriens Pension ind på industrienspension.dk/Minside. Som medlem hos Pensiondanmark logger du ind på pension.dk.

Ring til dit
pensionsselskab

Pensiondanmark
70 12 13 30

Industriens Pension
70 33 70 70

Styr på din løn?

Hver anden har oplevet fejl på deres lønseddel. Vi hjælper dig med at få styr på din.

Læs mere på
3f.dk/lontjek

3F

WWW.PENSION.DK + WWW.INDUSTRIENSPENSION.DK

DET HANDLER
IKKE KUN OM
MIG SELV, MEN
OM KLUBBEN

Tekst
Jakob Kloppenborg
+
Foto
Tobias Nicolai

3F SUPERLIGA

Fodbold er en machoverden, hvor det kan blive opfattet som en svaghed at være sårbar. Men Viborg FF's anfører, Jeppe Grønning, mener, at sårbarhed kan være en styrke, hvis man tør droppe facaden.

DET ER SJÆLDENT, at anføreren på et fodboldhold bliver smidt på bænken. Det er ikke desto mindre sket for Viborg FF's anfører, Jeppe Grønning, der i store dele af forårssæsonen har befundet sig uden for startopstillingen.

– Som fodboldspiller vil du spille hver gang, men det er trænerens beslutning. Det er svært at acceptere, at du ikke har kontrol over den beslutning, fordi man kan føle, at det er uretfærdigt.

Det gavner bare ikke noget, siger han.

Jeppe Grønning har det seneste årti været en del af Viborg FF og en central del af holdet på rejsen mod at være et etableret 3F Superliga-hold. Så det har krævet noget særligt af ham mentalt at sidde på bænken.

– Jeg har også et ansvar over for andre mennesker. Det handler ikke kun om mig selv, men om klubben. Der må man pakke sig selv lidt væk og fokusere på de ting, man kan kontrollere.

En ting er særlig vigtig for Jeppe Grønning, når talen falder på det at blive fravalgt og det mentale som fodboldspiller. Det er sårbarhed. Noget, der ikke forbindes med fodboldverden, men som kan have stor betydning for, hvordan spillere håndterer modgang.

– Vi er i en machoverden, men det er vigtigt at forstå, at det er en styrke at bede om hjælp og vise sårbarhed. Det har jeg også selv gjort. Mit bedste råd til andre fodboldspillere er at droppe facaden og vise sårbarhed. Det vil hjælpe én, når man møder modstand, fortæller midtbanegeneralen.

En fodboldspiller træner fem gange om ugen, men bliver bedømt på udfaldet af kampen i weekenden. Medier giver >>>

**Mit bedste
råd til andre
fodboldspillere er
at droppe facaden
og vise sårbarhed.
Det vil hjælpe én,
når man møder
modstand.**

JEPPE GRØNNING

Anfører for Viborg FF

spillerne karakterer, og fans diskuterer præstationerne på banen, mens kun trænere og spillere ved, hvordan træningsugen er gået.

– Det er noget af det sværeste og hårdeste som fodbold-spiller. Jeg er drevet af konkurrencen og at vinde, så det er også et paradoks. Men resultatet af alt det arbejde, du lægger på træningsbanen, bliver bedømt på, om du vinder eller taber kampen i weekenden. Det kan være ret hårdt, forklarer 32-årige Jeppe Grønning.

Særligt de sociale medier spiller en større rolle i den mentale sundhed hos fodboldspillere. Du kan med få klik finde frem til mange holdninger til, hvordan du har spillet. For fodbold er følelser, særligt for fans, men det påvirker fodboldspillerne, hvad de læser, forklarer Jeppe Grønning:

– Sociale medier kan virkelig skubbe til ens egen forestilling. Hvis du læser, at du spillede dårligt, så kan det blive sandheden, selvom ens trænere ikke er enige.

Derfor er det vigtigere end nogensinde før, at klubber og spillere finder ud af, hvilke værdier de har, så man ikke lader sig påvirke af presset udefra.

Præstationer frem for resultater

Men der er sket ændringer i fodbold-verden. Det øgede fokus på data har betydet, at det ikke kun er resultatet i weekenden, der betyder noget i Viborg FF, forklarer Jeppe Grønning, der har spillet i Viborg siden 2012:

– I gamle dage handlede alt udelukkende om resultatet, men klubberne kigger også på andre parametre nu. For du kan jo sagtens spille en rigtig god kamp, men bare være uheldig eller uskarp. Vi ser nu mere på præstationerne og ikke bare resultaterne. For i Viborg tror vi på, at gode præstationer over tid skaber resultater. ■

**SÅDAN KOMMER
DU MED TIL KAMP**

Fri adgang

Der er fri adgang til alle kampe i 3F Superliga for medlemmer af 3F.

Læs mere på www.3f.dk/superliga om, hvordan du kommer med til kamp.

BASTA

66 SÅ SAGDE
JEG BARE

FUCK DET,

JEG

BLIVER

MURER.

FOTO / ERIK FOG LARSEN

Murerlærlingen
EMMA NIELSEN,
der netop har dystet
i DM i Skills 2024.

Før hun tog
beslutningen om
at blive murer, var
hun en tur omkring
frisørskolen, men
fandt hurtigt ud af,
at det ikke var
noget for hende.

LÆS ARTIKLEN

Nu skal hun dyste om
at blive Danmarks
bedste til sit fag

SAMMEN ER VI STÆRKEST!

Af
ALLAN BUSK

Formand for 3F's Grønne Gruppe

FOR MIG ER DET ALTID noget særligt at forhandle overenskomst. Det er en ære og et stort ansvar, vi som valgte skal løfte. Det er historie, men det er også nutid og fremtid. Det er det, der gør det så specielt. Når man så skal underskrive en hovedoverenskomst for første gang, ja, så banker hjertet lidt ekstra.

Det er første gang, jeg har forhandlet som gruppeformand på vegne af cirka 30.000 medarbejdere på gartneri-, land- og skovbrugets område. Selvom jeg har været med som gruppebestyrelsesmedlem i rigtig mange år, har det været helt specielt denne gang.

Vi havde langvarige forhandlinger over flere dage, og resultatet blev rammen fra transportforliget. Det er vi meget tilfredse med, for det er et rigtig godt forlig, som 3F Transport har forhandlet på normal-lønsområdet.

Sådan et forhandlingsforløb viser styrken i vores model: Vi lytter til hinanden og drøfter loyalt og konstruktivt de forslag, der lægges frem. Derfor ved vi også, at når vi kommer ud med et forlig, så har vi vendt alle de hjørner, vi kan, for at lave en god aftale. Det er stærkt.

“

Vi vil ikke gå på kompromis med klimaet, men vi vil heller ikke gå på kompromis med et socialt stærkt arbejdsmarked.

Afstemningsresultatet blandt de grønne medlemmer viser os heldigvis også, at medlemmerne er tilfredse med resultatet: 93 procent stemte JA til forliget. Det kan noget i virkelighedens verden, når der er så stor enighed om, hvad der er ret og rimeligt på GLS-A området.

Vi blev enige med arbejdsgiverne om, at vi skal have øget vores organisering og gøre mere for at sikre arbejdsmiljøet. For det er ingen hemmelighed, at både arbejdsmiljøet og organiseringen kunne være meget bedre på området!

Måske har du set, at 3F's Grønne Gruppe har meldt sig på banen i forhold til den grønne omstilling og CO2-skatten i landbruget? For os er det afgørende, at en CO2-skat ikke går ud over sammenhængskraften og beskæftigelsesmulighederne for jer, vores medlemmer. Vi vil ikke gå på kompromis med klimaet, men vi vil heller ikke gå på kompromis med et socialt stærkt arbejdsmarked. Der er rigtig mange vigtige 3F-arbejdspladser både i sektoren og ifølgeerhvervene. Politikerne må ikke glemme, hvem der i virkeligheden får den grønne omstilling til at ske.

Med vores nye overenskomst i hånden er vi parat til den videre kamp for vores grønne medlemmer! ■

FEAR NOTHING

AIRTOX®

BAT.ONE

LIMITED RELEASE. Batman x AIRTOX sikkerhedssko!

I partnerskab med Warner Bros. Discovery Consumer Products præsenteres en sjælden chance for at eje et helt unikt par limited edition sikkerhedssko opgraderet med de kendte AIRTOX banebrydende teknologier.

Bliv en af de få ejere af sikkerhedssko, inspireret af Batman.

www.airtox.com

BATMAN and all related characters and elements
© & ™ DC. WB SHIELD: © & ™ WBEL. (s24)